

dicens illius progeniem, ait: *Benedictio illius, qui apparuit in Rubo, veniat super caput Joseph, & super universam Nazareth inter fratres suos.* Deuter. cap. 33. *Vers. 16.* Respondetur, Josephum non fuisse Religio Nazaræum, quippe hæc Religio Nazaræa cœpit tantummodo tempore Moysis, sed sic appellari per antonomasiam; nam fuit separatus ab aliis suis fratribus in venditione, fuit sanctus, & impollutus resistendo illecebris Heræ suæ, & fuit intonsus toto tempore, quod stetit in carcere. Ita ex Ruperto Abbate, Cornel. à Lapide d. cap. 33. *Vers. 16.* Deuter. Secundum dubium est; An Ablalom fuerit Nazaræus? siquidem semel in anno tondebat capillos 2. Reg. 14. 26. Respondetur, non fuisse Nazaræum; tonso autem capillorum fiebat ab eo, quia sibi erant oneris; & à mulieribus Hebræis emebantur ducentis Siclis, ut ait ibi Scriptura. Tertium dubium est, an Christus Dominus hanc professionem Nazaræatus fecerit? Et respondetur, non fuisse legalem Nazaræum, tùm quia vinum potabat, tum etiam quia caput suum non radebat, & cæsarium subflavum, capillosoque prolixiores portabat; quos tamen aliquando recidisse, neminiùm longi evaderent, verisimile esse affirmat Barradas dicit. tom. 1. in Evangel. lib. 10. cap. 11. in fine. Vocabatur autem Nazaræus Salvator noster juxta dictum Matthæi cap. 2. *Vers. 23.* vel à Civitate Nazareth in qua educatus est, vel quia separatus ab aliis hominibus, sanctus, innocens, impollutus, & segregatus à peccatoribus fuit, ut ait Apostolus ad Hebr. cap. 7. *Vers. 26.* Vel etiam quia Nazaræus interpretatur floridus; idè verba illa Isaïæ Prophetæ cap. 11. *Vers. 1.* Egredietur Virga de radice Jesse; & flos de radice ejus ascendet: ita declarantur à SS. Patribus. Virga, idèst Deipara egredietur de progeie David filii Jesse. Et flos de radice ejus ascendet; idèst Christus Nazaræus, floridus omni virtute, gratia, & scientia, ut ex Divo Hieronymo, aliique Doctoribus Sacris differunt Barradas dicit. tom. 1. lib. 10. cap. 11. & Tirinus in Isaïam cap. 11. *Vers. 1.* Hæc de Nazaræis, quibus succedunt

Rechabite, idèst Religiosi vitam Monasticam tenentes, ita appellati à Rechab patre Jonadab, institutoris, qui tria iidem Religiosis præcipua commendavit. Unum, quòd abstinerent à vino. Alterum, quòd domos non fabricarent, sed degerent tamquam peregrini in hoc sæculo sub tentoriis. Tertium, quòd agros non fererent, neque vineas plantarent; sed in summa paupertate viverent, ut latius scribit Sanctus Hieronymus in Epist. 13. ad Paulinum. Becanus in Analogia Veter. ac novi Testam. cap. 9. Menochius in Storici d. Centur. 1. cap. 94. Magri in Hierolexic. Verb. Rechabite, & Tirinus in lib. Num. cap. 10. *Vers. 29.* ubi advertit, Rechabite descendere à Madianitis, eorumque fundatorem fuisse Hobab filium Jetro Madianitæ, fœderi ipsius Moysis, & per consequens ejusdem Moysis cognatum, à quo hi Religiosi vitam ducere edocti sunt, abstemii à vino, & ab aliis delicis, & occupati in continua meditatione, ac contemplatione divinæ legis; idemque autumat Serarius in Tribaresio lib. 3. cap. 9. & 10. nec non Cornelius à Lapide in Jeremia cap. 35. *Vers. 2.* addentes ibid. probabilis esse, quòd vita Anachoretica, & Monastica derivata ad Christianos initium sumpsit non à S. Elia, sed à prædicto pio, ac sancto Viro Hobab cognato Moysis, Cinqæ etiam vocato. Cæterum Salius ad Annum Mundi 3151. num. 52. innixus auctoritate Joannis Hierosolymitani de Institut. Monachor. cap. 5. docet, auctorem, & fundatorem Rechabitarum fuisse prædictum Jonadabum discipulum Elisei Prophetæ, ex quo is fuscitavit à mortuis filium Sunamidis, amplexum omne institutum vivendi ejusdem Elisei, quamvis concedat, Rechabitas oriundos à

Cinqæ cognatis Moysis; & idem sentire videtur Tornellus Anno Mundi 3151. num. 2. in Anno 3428. num. 7.

Sed mirabile fertur experimentum factum, jussu Dei, ab Jeremia de Rechabitis proponendo iidem Calices mero plenos, ut biberent, & eorum constantiam in non bibendo, à quorum exemplo Jeremias cepit redarguere populum Israeliticum de ejus inobedientia erga Dei præcepta: quæ omnia, quia clarè habentur in textu sacro Jerem. cap. 35. à num. 5. & seqq. idè non me piget Scripturæ verba transcribere; & sunt ista: Et posui (ait Jeremias de se) coram filiis domus Rechabitarum Sychob plenos vino, & calices, & dixi ad eos: Bibite vinum. Qui responderunt, Non bibemus vinum, quia Jonadab filius Rechab, Pater noster, precepit nobis, dicens: Non bibitis vinum vos, & filii vestri usque in sempiternum. Et domum non edificabitis, & sementem non facietis, & vineas non plantabit, nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem terræ, in qua vos peregrinamini. Obsecravimus ergo voci Jonadab filii Rechab, patris nostri, in omnibus, quæ precepit nobis; itaut non biberemus vinum cunctis diebus nostris, nos, & mulieres nostræ, filii, & filie nostræ: & non edificavimus domos ad habitandum, & vineam, & agrum, & sementem non habuimus: sed habitavimus in tabernaculis, & obedientes fuimus juxta omnia, quæ precepit nobis Jonadab Pater noster. Ex hoc textu Sacro tria collige, Unum, quòd fundator Rechabitarum fuit Jonadab, qui vivebat tempore Elisei, nam ab iidem vocatur Pater noster. Alterum quòd Rechabite etiam Religiosi, ac Monachi non servabant continentiam, quia habebant mulieres, filios, & filias. Tertium, quòd Elia, & Eliasus emisserunt tria vota Religiosa Paupertatis, Castitatis, & Obediëntiæ, ut ex innumeris antiquis, & modernis auctoribus deducit, ac firmat Collegium Salmanticense tom. 8. traç. 20. de Statu Religioso disp. 3. dub. 2. §. 1. & seqq. ac dub. 3. cum alii sequentibus, in quibus contrarium sentientes allegat, & conatur convincere; quos studiosius ibi poterit videre. Post prædictos Rechabitas veniunt

Esseni, qui ex universali Scripturum placito erant Monachi, seu Anachoritæ servitio Dei mancipati, vitam rigidissimam agentes, castitatemque, paupertatem, ac obediëntiam ex voto servantes, ut pluribus auctoribus demonstrat Collegium Salmanticense dicit. tom. 8. de Statu Religioso traç. 20. disp. 3. dub. 3. & seqq. Cæterum quo tempore Secta Essenorum instituta sit, non est facile definire; tres enim reperio de Essenorum antiquitate opiniones. Una Salius ad Annum Mundi 3021. num. 8. qui auctoritate Sancti Hieronymi fretus putat eos viginti tempore Regis David, & propter eorum egregiam vitam probitatem, fuisse præceptores nobiliorum adolescentium, ac etiam filiorum ejusdem Regis, à quo honoris causa vocati fuerunt ad generalia comitia per ipsum Regem David convocata, ut legitur in Paralipom. cap. 28. *Vers. 1.* ubi appellatur Eunuchi, non ob virilitatem abscissionem; id enim erat prohibitum inter Judæos tum virtus, tum brutis. Deuteronom. cap. 23. *Vers. 1.* & Levitic. cap. 23. *Vers. 24.* Sed ob voluntariam castitatem, & abstinentiam à nuptiis, ut fusiùs persequitur idem Salius in Schol. 1. ad d. Annum. Secunda opinio est antedicti Collegii Salmanticensis d. tom. 8. de Statu Religioso, traç. 20. disp. 3. à num. 22. usque ad num. 60. ubi mordicus tuetur, Essenos existisse discipulos Elisei, & ab eo vitam Monasticam, & Religiosam recepisse, & per consequens tempore Elie, & Elisei, eorum Sectam ortum habuisse. Tertia est Eminentissimi Cardinalis Baronii ad Annum Christi 64. à n. 3. & seqq. ubi abundanter probat ex Cassian. lib. 2. cap. 5. de Institut. Canob. ex Sozomeno lib. 1. cap. 12. in fine, ex

63 ex Beda in Pref. in Marcum. Essenos fuisse Christianos Monachos, à S. Marco Evangelista institutos in Ecclesia Alexandria, quorum vita erat austerissima, & tantæ Sanctitatis, ut meruerit laudari tum à Joseph, & Philone hebræis; tum à Plinio, ac aliis Scripioribus profanis, de quibus Cardinalis Baronius antedictus, & Serlogus in Cantic. tom. 2. *Vesig. 24. sct. 1. n. 15.* ubi plurimos DD. cumulat sic opinantes.

64 Quidquid sit de origine, ac initio Essenorum Anachoritarum, dicendum videtur, eorumdem fuisse classes duas; quia præter supradictos, religiosissimos, ac exemplares, de alia Essenorum classe sic scribit Magr. in Hierolexic. verb. Esseni. Esseni, una ex Hebræorum sectis, quæ nimia austeritate, & à reliquis segregatè vivebat; & idè à cæteris hebræis tanquam schismatici habebantur Esseni, tum ex hoc, tum etiam quia volebant sacrificare in Templo, asserentes sanctioribus ceremoniis eos uti, ac testè S. Epiphano, tantum Pentateuchon ex Sacra Scriptura admittebant; reliquos vero ejusdem sacre pagine libros rejiciebant; non credebant in mortuorum resurrectionem, nihilominus quò ad morem ab omnibus laudabantur. Quem finem defectum in Essenis objicit etiam Suarez tom. 3. de Relig. lib. 3. cap. 1. à num. 8. & novissimè Sallés de S. Inquisitione lib. 3. cap. 4. *Regul. 212. num. 131.* & seqq. Nihilominus Collegium Salmanticense d. disp. 3. n. 62. ab hac nota vindicat, Essenos Elisei discipulos, & demonstrat schismaticos Essenos fuisse Samaritanos, qui videntes Essenorum institutum apud Judæos florere, conati sunt illud imitari, sed cum defectibus, de quibus supra; ut à latius apud idem Collegium Salmanticense, non leve pugnam ingressum ad sustinendam sobolem Elisei Monasticam contra tot, & tantos Auctores, qui scriperunt, verum statum Religiosum cum tribus solemnibus votis, qui in Ecclesia Christiana habetur, non fuisse in veteri Testamento.

65 Assidui post prædictos Essenosiam speciem Cleri Regularis Modicis videtur consicere, de quibus mentio habetur in lib. 1. Machabeor. cap. 7. *Vers. 13.* & in lib. 2. cap. 14. *Vers. 6.* de quibus sic differit Tirinus d. lib. 1. cap. 7. *Vers. 13.* Assidui sic dicti à radice Cassidi, idèst Misericordis, sancti. Pius, quales hoc fuisse testatur Joseph; tum professione religionis, & fidei, tum præstantia operum. Præ cæteris enim maiorem Religionis Zelum, & sanctitatis studium præferant; speciali societatis vinculo inter se devincti, & specialibus institutis non minus, quam nomina à reliquo populo distincti, sed ut nunc Religiosi. Subdens ibidem, quòd Judas Machabæus erat Præpositus generalis hujus Ordinis, ut legitur in d. lib. 2. Machabeor. cap. 14. *Vers. 6.* & quod herbis nutriebantur, de resurrectione carnis, & animæ immortalitate piè sentiebant, uxores vel nunquam, vel non nisi tardè debebant; & quòd zelo religionis, & animi fortitudine fuerunt præclari. Alitamen arbitrantur, Assiduos non fuisse Religiosos; sed Hebræos magnum Zelum observantæ legis habentes; de quibus sic ait Magri in Hierolexic. in verb. Assidui. Hæc non fuit secta inter Hebræos, ut aliqui autumant: sed ita Mosaicæ legis observatores, ad distinctionem Apostatarum. Vos enim Cassidum, hebræicè sonat justos, ac pios. His annexendi sunt

66 Dositheæ, de quibus scribit idem Magri in Hierolexic. cod. verb. quod erat quædam Samaritanorum secta religiosa, quæ abstinere ab usu rerum animatarum, credebant mortuorum resurrectionem, observantæ Sabbata, fed ita, & taliter ut ipsi Dositheæ remaneret immoti toto die festivo in illo situ, a positione, in quibus præventi ab eodem die reperiebantur, quod etiam affirmat Eminent. Card. Baronius in Apparatu ad Annal. Eccles. cap. 10. ubi curiosum refert exemplum, desumptum ex Epist. 4. Sinesii Episcopi Cyrenensis ad Euproptum; narrat enim

ipse Sinesius Episcopus navigasse ex Africa in navem cusudam Judæi Dositheæ, cujus nomen Amaranus erat; ortaque tempestate die Veneris, cum evidenti periculo naufragii, Amaranus constanter rexit navim usque ad oceanum Solis; ac inchoante tunc Sabbato, Amaranus, relicto clavo, prostravit se, raticque navigantes id ex desperatione cum fecisse, omnes consternabantur; sed cum intellexissent, sic cum stare ex superstitiona observatione Sabbati, non obstante prædicto periculo naufragii, evaginatis ensibus, cum cogere tentarent, ut ad clavum, & ad regimen navis assurgeret: at ille imperterritus immobilisque remansit, tota nocte, ac Sabbato sequenti, quo expleto spontè surrexit, & clavum omnium recepit navis, quæ ex Dei misericordia naufragium non fecerat, orantibus cum lacrymis omnes Christiani in ea existentes. Idem exemplum fufus narrat Menochius in Storici part. 1. Centur. 1. cap. 11. ad confirmationem fidelium nostri temporis, quorum parum videtur interesse dies festivos sanctificare; & à servilibus operibus abstinere.

Hemerobaptistæ, erat alia classis religionum hominum apud Judæos, sic dicti, quia quotidie lavabant totum corpus suum ad sanctitatem acquirendam; affirmantes hominem vivere non posse, abaque quotidiano lavacro; quorum exemplum nunc Mahometani imitantur. Hi autem Hemerobaptistæ fuerunt illi, qui exprobrarunt discipulos Christi, quia non lotis manibus panem manducabant, ut ex S. Epiphano in Panar. lib. 1. cap. 17. & cap. 18. scribit Eminent. Cardin. Baronius in d. Apparatu cap. 11. & Ann. 33. num. 14. Sallés de S. Inquisit. lib. 3. cap. 4. *regula 212. n. 115.* ubi plures Auctores citat. Et novissimè Magri in Hierolexic. cod. verb. Hemerobaptistæ.

Herodiani tandem constituiebant aliam sectam religionis in Lege Mosaicæ, & hi adorabant Herodem tamquam Messiam, talem illum existimantes, quia intus erat in regnum Judicum tempore, quo ablatum erat sceptrum de Juda, juxta prophetiam Jacobi Patriarchæ, *Genes. cap. 49. Vers. 10.* Idè Herodes hac opinione allectus fabricavit de novo Templum Jerosolymitanum, ut diximus supra Decif. XIII. n. 38. & differit Menochius in Histor. Sacra lib. 4. cap. 4. n. 3. ubi auctores antiquos cumulat. Quomvis alii dissentiant, autumantes Herodianos fuisse de familia Herodis, vel sic nominatos, quia celebrabant annuale Herodis diem; five quia ad Herodis complacentiam solvebant tributum Romanis, à quibus ipse Regnum obtinebat; quod satis verisimile apparet, quia hi Herodiani cum Pharisæis accesserant ad Christum, tentantes cum an liceret tributum dare Cæsaribus; ut legitur in Matth. cap. 22. *vers. 17.* De his autem videtur Barradas, in Evangel. tom. 3. lib. 8. cap. 12. & Magri in Hierolexic. Verb. Herodiani, ubi de supradictis opinionibus copiosè discurrunt.

DECISIO XXV.

ARGUMENTUM.

De Prophetis Legis naturæ, Mosaicæ, & Evangelicæ. Quid sit Prophetia? A Quo detur hoc donum, & Quibus? An Demones possint revelare futura? Et, an cognoscant occultas hominum cogitationes? Quot, & quibus modis hanc revelationem hominibus tum externæ, tum internæ; tam in somniis, quàm in extasi, & rapu? Signa cognoscendi revelationes veras à falsis. Compendiosa relatio sexdecim Prophetarum, de quibus in Sacra Scriptura. Quæstia plura curiosa circa materiam Prophetiæ.

S U M M A R I U M

- 1 Prophetæ nomen quid significet? Et unde ejus Etymologia?
- 2 Prophetiæ definitio, ac ejus declaratio.
- 3 Prophetare an quis possit rem, quam ipse non intelligat?
- 4 Dei solus est scire futura, Et occulta.
- 5 Demones an possint revelare futura, Et occulta?
- 6 Oracula Gentilium, in quibus dabantur responsa.
- 7 Oraculum Gerionis in Villa Apponi Diocesis Patavine, ubi Diabolus revelabat futura.
- 8 P. Jacobus Salomonius de familia Prædicatorum laudatus.
- 9 Cogitationes hominum an cognoscantur à demonibus?
- 10 Dæmoniæ revelationes incerte, Et æquivocæ.
- 11 Deus cognoscit omnia futura contingentia, non solum libera, sed etiam conditionata. Et quomodo?
- 12 Exempla futurorum contingentium.
- 13 Præterita repetere est proprium Prophetarum.
- 14 Prophetarum est manifestare præsentia, que sunt occulta.
- 15 S. Benediculus Abbas dono prophetiæ ditatus. S. Pius V. S. Philippus Neri, Et S. Catharina Senensis revelantes res præsentis, sed occultas.
- 16 Prophetia datur in utilitatem populorum.
- 17 Prophetæ quot; Et quibus modis recipiant Divinas revelationes?
- 18 Revelationes sunt vel immediatè à Deo, vel ejus jussu ab Angelis.
- 19 Adamo, Et Eva Deus immediatè, Et per se loquebatur.
- 20 S. Ignatio Loyola Deus Pater est immediatè locutus.
- 21 Deus an videri possit in sua essentia ab homine viatore?
- 22 Angeli revelabant ut plurimum futura hominibus.
- 23 Revelationes cælestes aliæ sunt clare; aliæ æmigmaticæ. Exempla de utriusque.
- 24 Revelationes sunt vel per locutionem externam, vel in somnis, vel in extasi.
- 25 Quid, Et quotuplex sit Extasis?
- 26 Demon quomodo illudat phantasiam hominum?
- 27 Raptus quid sit?
- 28 Exempla Sanctorum, qui in Spiritu etiam cum corpore elevabantur à terra.
- 29 Revelationes interne sunt vel per species imaginarias in phantasia; vel per species intelligibiles in intellectu. Et quomodo?
- 30 Revelationes, Et Visiones merè intellectuales an dentur?
- 31 Prophetiæ qui sint capaces.
- 32 Infantium exempla, qui miraculosè prophetarunt.
- 33 Plebis Sacri Castri Paduani infans diserit locutus.
- 34 Templum D. Antonii Patavini cur dicatur, Il Santo.
- 35 Eibnici, Et Gentiles aliquando prophetarunt.
- 36 Animalia irrationabilia Prophetarum officio fundata.
- 37 Canis Beate Margarithæ Cortonensis indicat ei Amasum occisum.
- 38 Prophetia urum sit qualitas habitualis.
- 39 S. Philippo Neri subtrahunt donum cognoscendi spiritum Ursule Benicæse.
- 40 Prophetia an sit à Deo, Et Angelo bono, vel à demone quomodo cognoscatur? Signa decem Et septem.

- 41 Bonitas Prophetæ an satis sit pro certitudine Prophetiæ?
- 42 Revelationes à quibus examinande ex Conc. Lateranensi?
- 43 Urbanus VIII. quid decreverit circa impressiones librorum cum revelationibus, Et miraculis servorum Dei.
- 44 Profectio Scriptoris faciendâ in principio libri circa revelationes, Et miracula servorum Dei ex alio Decreto Urbani VIII.
- 45 Revelationes, Et miracula scripta in Viti Sanctorum, Et Servorum Dei à privatis auctoribus an sint necessario credenda?
- 46 Prophetæ in Lege Naturæ, qui, Et quot fuerint?
- 47 Prophetarum duo genera in Lege Mosaicâ. Unum prædicentium futura, Aliud cantantium divinas laudes.
- 48 Prophetæ in Lege Scripta prædicentes futura qui, Et quot fuerint?
- 49 Prophetæ alii majores, Et qui, Et quot?
- 50 Isaie Prophetæ compendiosa vitæ narratio.
- 51 Jeremie vitæ breviter relata.
- 52 Ezechielis vitæ summaria notitia.
- 53 Danielis Prophetæ breviter narratio vitæ.
- 54 Daniel in lacu leonum liber insculptus in sepulchris Christianorum in Symbolum resurrectionis futuræ.
- 55 Osee Prophetæ Vita.
- 56 Joëlis Prophetæ Vitæ compendium.
- 57 Amos pastor ovium, deinde Prophetæ, Et Martyr.
- 58 Abdias Prophetæ quisnam fuerit, Et quo tempore?
- 59 Jonæ Prophetæ vitæ breviter narrata.
- 60 Michæ Prophetæ ortus, vitæ, Et Martyrium.
- 61 Nabum quid significet? ubi, Et quando prophetaverit?
- 62 Habacuc Prophetæ an fuerit ille, qui grandium derulit Daniels in lacu leonum? Breviter notitia ipsius vitæ.
- 63 Sophonise Prophetæ Vita, Et revelationes.
- 64 Aggei Prophetæ, Et labores in reedificatione Templi.
- 65 Zachariæ Prophetæ quis, Et quando fuerit?
- 66 Malachie prædicationes, Et prophetiæ.
- 67 Prophetæ innumeri in Lege Evangelicâ.
- 68 Christus Dominus Prophetiæ dono semper ditatus, ut homo.
- 69 S. Zachariæ Pater S. Joannis Baptiste, Simon Senex, S. Joannes Evangelista, Et Agabus Prophetæ fuerunt, præter alios innumeros.
- 70 Prophetæ quare non sunt accepti in Patria sua.

Utra Levitarum personas, & alias religiofas sectas, sive bonas, sive malas hominum Divino servitio mancipatorum in Lege Mosaicâ, considerandi etiam veniunt Prophetæ, à quibus Synagoga continuè temporibus fuit illustrata; & quorum ministerio Deus frequenter utebatur in reprehendis peccatoribus, & in comminandis penis, ac flagellis, ob eorumdem culpas insignendis; quo propter ad plenam notitiam Cleri Mosaicæ, & Aaronicæ, antequam ad ejusdem sacrificia descendamus, oportet breviter, que principaliora sunt de Prophetis explicare; & de his in præsentis Decisione videbimus.

- 1 Quid sit Prophetia?
- 2 Quot, Et quibus modis Prophetæ recipiant Divinas revelationes de Rebus futuris, Et arcanis?
- 3 Qui sint capaces Prophetiæ, Et Divinarum Revelationum?
- 4 An Prophetia sit qualitas habitualis?

5 Quo-

- 5 Quomodo cognoscatur, an Prophetia sit à Deo, seu ab Angelo bono? vel ab Angelo malo?
 - 6 Qui, Et Quot fuerint Prophetæ in Lege Naturæ? In Lege Mosaicâ? Et in Lege Evangelicâ?
- Quò ad primum: Prænotare oportet etymologiam hujus nominis Prophetæ provenire, vel à procul fando, ut ait Lyranus in libr. num. cap. 22. quia qui prophetat, fatur ea, quæ à nobis sunt procul, vel loco, vel tempore; vel à verbo Græco προφασι, quod est profari, scilicet prædicere, ut ex auctoritate Vulpiani observat Vossius in Etymolog. Lingue Latine, verb. Prophetæ; addens ibidem multiplicem fuisse significationem hujus nominis apud Gentiles, apud quos ita vocabantur tum Sacerdotes Idolorum, tum Antistes Fanorum. Porro apud Auctores Sacros Prophetas innuit tria genera personarum; nempe Cantores, divinas laudes psallentes, ut notat Cornelius in lib. 1. Reg. cap. 10. Vers. 5. & nos diximus supra Decif. XXIV. n. 18. Personas operantes miracula, prout de Eliseo jam mortuo, ad cuius contactum mortuus suscitatus fuit, dicit Scriptura Eccl. 48. 14. Mortuum prophetavit corpus ejus; in vita fecit manna, Et in morte mirabilia operatus est. Et de Salvatore nostro, quando suscitavit filium Viduæ in Civitate Naim, dixerunt populi: Prophetæ magnus surrexit in nobis. Luc. 7. 16. Sed communiter significat aliquem prædicentem futura, vel abscondita, scilicet habentem donum Prophetiæ, ut bene advertit Tirinus in Prolog. Idiotis. mor. Lingue Hebr. num. 11. Emin. Card. de Laureæ in 3. lib. Sent. tom. 4. de Virtutib. Theolog. Et aliis gratis datus disp. 19. n. 160.
- Igitur Prophetia fit definitur. Prophetia Spiritus est externa manifestatio ex Dei revelatione futurorum contingentium principaliter, Et aliquando etiam præteritorum, ac præsentium occulorum, sive distantium sive indistantium, Et vicinorum, in utilitatem personarum. Et est desumpta ex scriptis ejusdem Emin. Cardin. de Laureæ d. disp. 19. n. 168. Quæ verba singillatim, sed breviter, sunt ponderanda, & exponenda.
- Dicitur Prophetia Spiritus, quia Prophetia est donum spirituale, & gratia gratis data, quam quis sola sua industria non potest acquirere, nisi à Spiritu Sancto sibi benignè elargiatur; juxta illud Apostoli. 1. Cor. 22. Vers. 4. Nemo potest dicere, Dominus Jesus, nisi in Spiritu Sancto. Et Vers. 8. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ. Et paulo post. Alii operatio virtutum, alii Prophetia; nam ut ibi concludit Apostolus vers. 11. Hec autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, divitens singulis, prout vult.
- Dicitur, quòd Prophetia est manifestatio, proprium enim est illius, qui prophetat, manifestare prædicendo ea, que sunt ventura, ut fecerunt omnes Prophetæ in Lege naturæ, Mosaicâ, & Evangelicâ; qui inter cætera manifestarunt adventum Messie, ejus conceptionem ex Virgine, prædicationem, miracula, persecutionem, passionem, mortem, resurrectionem, & cætera omnia ad eum, & Ecclesiam Sponsam suam pertinentia, unde S. Petrus in Epist. 1. cap. 1. vers. 10. ait: De qua salute exquisierunt, atque scrutati sunt Prophetæ, qui de futura in vobis gratia prophetaverunt; scrutantes in quod vel quale tempus significaret in eis Spiritus Christi; prænantiantes eas, que in Christo sunt passiones, Et posteriores glorias; quibus revelatum est. Et quavis Prophetia includat etiam in Prophetante cognitionem eorum, que ab eo prædicuntur, nemo enim potest loqui de aliqua re, nisi eam agnoscat; & ideò olim Prophetæ vocabatur Videns, & Saul sollicitus de Afinis deperditis dixit socio suo: Eamus ad Videndum, quia subdit Scriptura 1. Reg. cap. 9. vers. 9. Qui enim Prophetæ dicitur hodie, vocabatur olim Videns; sciebant namque Prophetæ, & intelligebant

res, de quibus prophetabant: Nihilominus in definitione dicitur tantum, quòd Prophetia fit manifestatio & non cognitio; quandoquidem Deus potest committere manifestationem futurorum, vel arcanorum allicui illa non intelligenti, exempli gratia, si faciat loqui aliquod jumentum, ut in libr. Num. cap. 23. ubi n. 28. Aperuit Dominus os Asine Balaam, Et dixit Asina. Vel pueros, ut de illis acclamantibus Salvatore: Hosanna filio David, Benediculus, qui venit in nomine Domini. Matth. cap. 21. vers. 9. vel si committeret Deus alicui Italo ignaro lingue Græcæ, vel Hebraicæ, ut manifestaret aliquid Divinum secretum verbis Græcis, aut Hebraicis ipsi revelatum; ut latè differit, alias de hac re rationes allegando, Emin. Card. de Laureæ d. disp. 19. De Gratia gratis data à n. 185. Et segg. in his enim, & similibus casibus, esset Prophetia per solam manifestationem futurorum, vel occulorum; est ille, qui prophetaret, aut loqueretur, non haberet cognitionem de rebus sibi revelatis, & manifestatis.

Dicitur in definitione ex Dei revelatione; quia proprium est solius Dei scire futura, & cognoscere arcanâ, & que sunt aliis occulta; juxta vers. 5. Psal. 138. Ecce tu Domine cognovisti omnia novissima, Et antiqua. Et Isa. cap. 41. vers. 23. Annuntiate, que ventura sunt in futurum; Et sciens, quia Dii estis vos. Quare Redemptor noster optime docuit Apostolos hanc veritatem, dicens: Non est vestrum nosse tempora, vel momenta, que Pater posuit in sua potestate. Act. cap. 1. vers. 7. Et de quolibet Prophetante legitur in sacro Textu, quòd ex Dei locutione vel interna, vel externa (ut postea declaravimus) manifestaverit futura; unde Petrus in Epist. 2. cap. 1. vers. 21. ait: Non enim voluntate humana allata est aliquando Prophetia; sed Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt sancti Dei homines.

Hic autem objiciet aliquis: Manifestatio futurorum, nec non arcanorum fieri potest virtute Dæmonis. Ergo non ex sola Dei revelatione. Antecedens probatur. In Deuter. cap. 18. vers. 11. Deus prohibet consulere Pythones, ac divinos, maleficos, & incantatores. Ergo dantur isti, qui possunt futura prædicere, & sic Saul cum accessisset ad mulierem Pythonissam, ait illi: Divina mihi in Pythone. 1. Reg. 28. vers. 8. Et Ochozias Rex Israel cum esset infirmus misit Nuntios ad consulendum Deum Accaron an vivere posset de infirmitate sua? que reprehendit Elias Prophetæ, ut legitur 4. Reg. 1. Vers. 16. Ex historiis autem prophanis, notorium est, Gentiles habuisse quedam Idola, quæ Oracula dicebantur, à quibus petebant vaticinia, & recipiebant responsa futurorum. Hujusmodi fuerunt Oraculum Dodonæum in Epiro; Jovis Ammonis in Lybia; Delphicum, sive Pythium in Delphis; Lycium, Dyndimæum, & alia plura, de quibus Franciscus Serra in Apparatu Synonymor. Verb. Oraculum, ubi notat ritus, quos adhibebant, pro vaticinio habendo, & revelatione futurorum. Et magistraliter de prædictis omnibus Oraculis Martin. Delrius Disquis. Magicar. lib. 4. cap. 2. q. 6. Et ad horum normam in hac Diocesi Patavina, ab ipsa Urbe Antenoræ condita Anno 1188. à Nativitate autem Christi sexto, in Villa Apponi extabat Oraculum Gerionis, à quo responsa futurorum dabantur; ad quod teste Svetonio in Tiberium cap. 14. accessit Tiberius ipse, qui de mandato Cæsaris Augusti cum militibus ibat contra de Dalmatas, ac illud consulit de sua successione in Romanum Imperium; & affirmativum responsum reportavit; ut enarrant Portenarius de felicitate Padue lib. 9. cap. 1. Sertorius Ursatus Eques in Hist. Patav. lib. 1. part. 1. pag. 46. Et novissimè eruditissimus Theologus, ac antiquitatum Cæli Antenoræ diligentissimus investigator P. Jacobus Salomonius Ordinis Prædicatorum in Inscriptionib. Agri Patavini, De Villa Apponi pag. 159.

Cre-

Crescit autem obiectio, quia non solum videntur Dæmonia posse vaticinari, & manifestare futura, vel abscondita ex traditis per Bartol. Sybillam in *Speculo Peregrinar.* Q. Decad. tertio. cap. 9. q. 1. per Martin. Delrium d. cap. 4. cap. 2. q. 2. & Schottum in *Physica Curiositate.* l. 1. lib. 1. cap. 5. §. 2. Sed etiam secreta cordium, & occultas cogitationes manifestare, ut innuit idem Delrium eod. c. 2. q. 1. vers. 3. ibi: *De solis cogitationibus in animo manentibus controvertitur, an eas Demon cognoscant? Experientia sæpe probavit, illum non esse mendacem indicem; sed per enigmata veris infamie iaculis confingere Cui adfupulatur Gasp. Schottus in d. tom. 1. *Physic. Curiose lib. 1. cap. 5. §. 1. in fine his verbis: Scio ante non multos annos demonem ex quadam persona emergentem loquentem revelasse multas accidentium cogitationes occultissimas, & nullo externo signo proditas.**

Respondetur objectiones has non officere definitioni Prophetiæ, quatenus veritas, manifestationem futurorum, vel arcanorum veniat, manifestationem futurorum, vel intelligenda est de revelatione vera, & certa; non autem de incerta, dubia, & æquivoca; qualis esse solet dæmoniacis. Ita Eminent. Card. de Lauræa d. disp. 19. num. 183. Si quidem dæmon dum futura prædicat, vel revelat, argumentis, & præsumptionibus utitur ad divinandum, vel à motu Cœlorum, ac Syderum, propluvia, serenitate, tempestate, messis abundantia, vel penuria prædicanda. Vel à complexione hominum, eorumque moribus, & naturalis propensione; nec non à phantasmatis in eorum mente excitatis; ex quibus futuras rixas, amores, vel alios humanos actus prænuntiat antequam sequantur; ut doctè Delrium, & Schottus locis proxime allegatis, & Bart. Sibylla d. Decad. 3. cap. 9. q. 1. Quò verò ad cognitionem occultarum hominum cogitationum; quævis sit famosa quæstio inter utramque Scholam Theologorum, An Angeli solis virtibus naturalibus eas videre, & scire valent? de qua Collegium Salmaticen. in *Cursu Theologic. tom. 2. part. 2. De Angelis tract. 7. disp. 7. dub. 5. & Magistrus in 2. libr. sent. disp. 2. quæst. 8. à quibus diversæ Sententiæ propugnantur; & ad invicem impugnantur; nihilominus illas procedere, ajunt, de Angelis bonis, siquidem de malis, & sic de dæmonibus, concordant omnes Scholastici, quod internas hominum cogitationes idem non vident, ut ex Auctore de *Eccles. dogmatib.* apud S. Aug. quæst. 8. disp. 2. n. 236. Testimonia autem contraria relata à Delrio, & Gaspare Schotto, procedunt ex conjecturis, vel aliis signis per hominem datis de eorum internis cogitationibus, ut prædicti Auctores declarant, & prosequitur Bart. Sibylla d. Decad. 3. cap. 7. quæst. 2. omnino videndus, & novissimi Colleg. Salmaticen. de *Angelis d. tract. 7. disp. 7. num. 65.**

11 Sequitur in definitione: *Futurorum contingentium principaliter.* Quia talis & tanta est scientia Dei, ut omnia futura contingentia clarè cognoscant, non solum libera, sed etiam conditionata de qua scientia exclamavit Apostolus: *O altitudo divinarum sapientiæ, & scientiæ Dei.* ad Rom. 11. 33. Hoc autem probatur ratione, & exemplis. Rationes multæ afferuntur à Theologis, sed illa præcipua, quia omnia futura contingentia sunt ab æterno realiter, & physice præsentia Deo, & ratione hujus præsentia à Deo certè cognoscuntur. Hinc scriptum est in libr. *Ecclesiast. cap. 39. Vers. 24. Opera omnis carnis coram illo à seculo, & usque in seculum respicit, & nihil est mirabile in conspectu eius.* Et in hac conformitate scripti S. Gregorius lib. 2. *Moral. cap. 23. Ante Dei oculos præterita nulla sunt, præsentia non transeunt, futura non veniunt, quippe quia omnia, quod nobis fuit, & erit, in Dei præsepio prædictum est.* Et concordanter

dixit S. Augustinus lib. 15. *De Trinitate cap. 7. Qui hominum posse istum capere sapientiam, qua Deus novit omnia; ita ut nec ea, que dicuntur futura, quasi desint, expectentur, ut veniant; sed & præterita, & futura eorum præsentibus sint eundem præsentia.* Et de hac veritate copiose disputant, & rationes cumulant tam Thomistæ, quam Scotistæ in *tract. de Scientia Dei, inter quos Colleg. Salmaticen. in d. cursu Theologico tom. 1. de Doctr. 3. disp. 8. per totam. Gonet. tom. 1. tract. 3. s. 4. & disp. 3. ubi de scientia simpliciter intelligentiæ, ac de scientia visionis; nec non de scientia media, quam disp. 6. acriter impugnat Abelly in *Medulla Theologica tom. 1. part. 1. tract. 1. cap. 3. s. 1. 2. 3. & 4.* & inter doctos doctissimus Maffrius in 1. *Sum. disp. 3. ubi per decem articulos totam hanc subtilissimam, & altissimam simul materiam Scientiæ Dei futurorum contingentium examinat, & declarat, quomodo nihil officiat humane libertati, ad explodendum errorem Wiclefi, qui fuit damnatus in Concilio Constantiensi.**

12 Exempla autem sunt innumera de Dei scientia, & præscientia circa futuros eventus, de quibus plena est Scriptura Sacra. Noe enim præter diluvium ex Dei revelatione prædixit Cham futurum seruum Semi fratris sui. Jacob prænuntiavit duducenti filius suis, quæ illis contingere debebant. Samuel prædixit, regnum transferendum à Saule. 1. *Reg. 15. 18.* Abiit propheta vit, quod Regnum Israel sciendum erat in duas partes 3. *Reg. 11. 31.* & alia plurima in veteri Testamento de peculiaribus eventibus futuris, quæ Prophete prænuntiavit. Patiter in Testamento novo à Zacharia prædicitur, quod ejus filius Joannes parabit viam ante faciem Domini. Simeon propheta vit perfectionem Christi. Ipse verò Christus tot, & tanta prædixit, prout in Evangelio, & præcipue traditionem Judæ Iherosolymæ, ac trinitatem negationem Petri.

13 Quò ad secundum, in quo quæritur: *Quot, & quibus modis Prophetæ recipiant divinas revelationes, de rebus futuris, & arcanis?* distinguere oportet tria: *Revelantes, Res revelatas, & formalitatem Revelationum.* Circa revelantes scire oportet, quod revelationes sunt Prophetis, ac Sanctis Viris vel immediatè ab ipso Deo, quia non repugnat, quod Deus immediatè loquatur Prophetæ, docens eum, quæ debet revelare, vel manifestare; siquidem potest Deus vel humano modo, sicut alius homo, loqui Prophetæ sensibiliter; vel apparens in forma hominis; vel non apparens, sed tantum formans vocem, & ei dicere res manifestandas; quod enim Deus potest facere per Angelum, vel per aliam creaturam, potest etiam facere per seipsum immediatè, ut differit Eminent. Card. de Lauræa d. tract. de *Gratia gratis data disp. 19. num. 204. & seq.* & docuerunt S. Cyprianus lib. 2. *contra Judæos cap. 5. S. Hilarius lib. 4. de Trinitate; & S. Gregor. Nazianzenus tract. de fide; quos refert Cornelius à Lapide ante Genes. Canon. 16. Probari autem potest hoc dictum exemplis Scripturæ 19 Sacræ; nam cum Adamo, & Eva Deus immediatè est locutus, secundum opinionem prædictorum SS. Patrum, & Doctorum, nec non S. Augustini in libr. 8. de *Genes. ad Litter. cap. 18.* Sicut cum Abrahamo, & Jacobo, qui testatur vidisse, *Domini innoxium scilicet dicentem sibi: Ego sum Deus Abraham patris tui. Genes. 28. 13.* Idem pluries legitur de Moysè, nec non de Isaia; qui cap. 6. vers. 1. ait: *Vidi Dominum sedentem super solum excelsum, & elevatum. Et paulò post vers. 8. Et audivi vocem Domini dicentis: Vade, & ades populo huic, &c.**

14 Quò ad arcanos, in quo quæritur: *Quot, & quibus modis Prophetæ recipiant divinas revelationes, de rebus futuris, & arcanis?* distinguere oportet tria: *Revelantes, Res revelatas, & formalitatem Revelationum.* Circa revelantes scire oportet, quod revelationes sunt Prophetis, ac Sanctis Viris vel immediatè ab ipso Deo, quia non repugnat, quod Deus immediatè loquatur Prophetæ, docens eum, quæ debet revelare, vel manifestare; siquidem potest Deus vel humano modo, sicut alius homo, loqui Prophetæ sensibiliter; vel apparens in forma hominis; vel non apparens, sed tantum formans vocem, & ei dicere res manifestandas; quod enim Deus potest facere per Angelum, vel per aliam creaturam, potest etiam facere per seipsum immediatè, ut differit Eminent. Card. de Lauræa d. tract. de *Gratia gratis data disp. 19. num. 204. & seq.* & docuerunt S. Cyprianus lib. 2. *contra Judæos cap. 5. S. Hilarius lib. 4. de Trinitate; & S. Gregor. Nazianzenus tract. de fide; quos refert Cornelius à Lapide ante Genes. Canon. 16. Probari autem potest hoc dictum exemplis Scripturæ 19 Sacræ; nam cum Adamo, & Eva Deus immediatè est locutus, secundum opinionem prædictorum SS. Patrum, & Doctorum, nec non S. Augustini in libr. 8. de *Genes. ad Litter. cap. 18.* Sicut cum Abrahamo, & Jacobo, qui testatur vidisse, *Domini innoxium scilicet dicentem sibi: Ego sum Deus Abraham patris tui. Genes. 28. 13.* Idem pluries legitur de Moysè, nec non de Isaia; qui cap. 6. vers. 1. ait: *Vidi Dominum sedentem super solum excelsum, & elevatum. Et paulò post vers. 8. Et audivi vocem Domini dicentis: Vade, & ades populo huic, &c.**

hora, qua obienta fuit, Deo revelante, cognovit; suisque familiaribus indicavit. Brev. Rom. l. 6. Item de Sancto Philippo Nevio: *Prophetie dono fuit illustris, & in animorum sensibus penetrandis mirifice enituit; nam, cor, qui puritatem colere, ex odore; qui verò secus ex fatore dignosceret, ejusdem Brev. Rom. l. 6. Et in ædificatione Ecclesiæ Sanctæ Mariæ in Vallicella murum sub terra absconditum cognovit, & Architecto indicavit; ut in ipsius Sancti Philippi Nerii vita scribit Jacobus Baccius lib. 1. cap. 17. n. 6. ultra plurimas alias arcanorum revelationes. His concors est etiam illi, quod recitatur in eodem Breviario l. 6. de Sancta Catharina Senensi, scilicet: *Advenionem ad Gregorium Undecimum Pontificem Maximum profecta est: cui etiam votum ejus de petenda Urbe, soli Deo notum, sese divinitus cognovisse monstravit. Plura autem testimonia, & auctoritates Sacras de prædicatione rerum præsentium occultatum congerit Eminent. Cardin. de Lauræa d. disp. 19. num. 178.**

15 Tandem dicitur in definitione Prophetiæ, *In utilitate per sonarum;* quia hæc est causa finalis, ob quam Divina Clementia dignatur revelare futura, aut præterita, vel præsentia abscondita; videlicet, ut fideles, & alii reportent utilitatem, salutemque animarum; undè ait Apostolus 1. *Cor. 12. 7. Manifestatio spiritus ad utilitatem.* Et de futuro Messia omnem gratiam, donumque Prophetiæ eminetur habuturo, ait *Isaias cap. 61. vers. 1. Spiritus Domini super me, eo quod Dominus unxit me; ad annuntiandum mansuetis missi me, ut mederer contritis corde, &c.* Quod de se dictum fuisse ostendit Salvator Judæis, ut habetur in *Luc. cap. 4. vers. 18.* Omnes autem Prophetæ, ut plurimum justi sunt prophetare, ut peccatores agerent penitentiam, & Sancto Joanni in Apocalypsi dictum fuit: *Quod vides, scribe in libro, & mitte septem Ecclesiis, quæ sunt in Asia. Apoc. 1. vers. 11.*

16 Quò ad secundum, in quo quæritur: *Quot, & quibus modis Prophetæ recipiant divinas revelationes, de rebus futuris, & arcanis?* distinguere oportet tria: *Revelantes, Res revelatas, & formalitatem Revelationum.* Circa revelantes scire oportet, quod revelationes sunt Prophetis, ac Sanctis Viris vel immediatè ab ipso Deo, quia non repugnat, quod Deus immediatè loquatur Prophetæ, docens eum, quæ debet revelare, vel manifestare; siquidem potest Deus vel humano modo, sicut alius homo, loqui Prophetæ sensibiliter; vel apparens in forma hominis; vel non apparens, sed tantum formans vocem, & ei dicere res manifestandas; quod enim Deus potest facere per Angelum, vel per aliam creaturam, potest etiam facere per seipsum immediatè, ut differit Eminent. Card. de Lauræa d. tract. de *Gratia gratis data disp. 19. num. 204. & seq.* & docuerunt S. Cyprianus lib. 2. *contra Judæos cap. 5. S. Hilarius lib. 4. de Trinitate; & S. Gregor. Nazianzenus tract. de fide; quos refert Cornelius à Lapide ante Genes. Canon. 16. Probari autem potest hoc dictum exemplis Scripturæ 19 Sacræ; nam cum Adamo, & Eva Deus immediatè est locutus, secundum opinionem prædictorum SS. Patrum, & Doctorum, nec non S. Augustini in libr. 8. de *Genes. ad Litter. cap. 18.* Sicut cum Abrahamo, & Jacobo, qui testatur vidisse, *Domini innoxium scilicet dicentem sibi: Ego sum Deus Abraham patris tui. Genes. 28. 13.* Idem pluries legitur de Moysè, nec non de Isaia; qui cap. 6. vers. 1. ait: *Vidi Dominum sedentem super solum excelsum, & elevatum. Et paulò post vers. 8. Et audivi vocem Domini dicentis: Vade, & ades populo huic, &c.**

17 His addere licet, quod de S. Ignatio Loyola scribit Maffius in *ejus Vita lib. 2. cap. 5. quem refert etiam Bagatta in Admirand. Orbis Christ. tom. 2. libr. 8. cap. 1. num. 43.* videlicet eunti Romam prædicto

Sancto, & non longè ab Urbe Templum ingressus, ut oraret, abstractio à sensibus, atque alta quadam animæ contemplatione desinso, clarissima in luce per pacem illi se se Deus Pater ostendit, JESU Filio baulantem crucem, & crudelissimis affectu supplicis, præsentem Ignatium, socioque commendans; quos ille, cum in fidem, ac patrocinium libentissimè recepisset, ad Ignatium placido, ac sereno vultu conversus, hæc ipsa affari verba dignatus est: *Ego vobis Rome propitius ero.*

18 Sed utrum Deus permiserit, se videri à prædictis Sanctis Prophetis, atque Sancto Ignatio in sua essentia, & sicuti est? quæstio est difficilis, pendens ab illa controversia Scholasticorum, An de potentia Dei absoluta possit intellectus creatus elevari sine lumine gloriæ, per solum auxilium extrinsecum ad beatam visionem? In qua quidem disputatione negativam partem tenent Thomistæ; affirmativam verò Scotistæ; & utroque assertores allegat Maffrius in 1. *sent. tom. 1. disp. 5. quæst. 5. num. 153. & numer. 154.* Et in puncto, quod Moyles, & Divus Paulus in hac vita viderint Deum, ut est in se, & secundum substantiam, asseruerunt S. Ambrosius in *Hexamer. cap. 2. S. Basilus in Hexamer. Homil. 1. & S. Augustinus libr. 12. de Genes. ad Litter. cap. 26. & 27. quorum verba transcribit Emin. Cardin. de Lauræa in 4. *sent. tom. 4. in tractat. de beatitudine disp. 14. à num. 359. & seq.* ubi tamen se declarat inhabilem ad hanc controversiam decidendam, stante auctoritate contraria Sacræ Scripturæ, *Exod. 33. 20. ubi Moyli, petenti videre faciem divinam, fuit à Deo responsum: Non poteris faciem meam videre; non enim videbit me homo, & vivet.* Ibi quoque Glossa declarat, idem per incircumscriptam essentiam. Et in Evangelio S. Joannis cap. 1. vers. 18. *Deum nemo vidit unquam, nec non in 1. Epistol. ad Timoth. cap. 26. vers. 16. Deum nullus hominum vidit.* Nihilominus prælaudatus Emin. Card. de Lauræa in *alio tom. 4. in 3. sent. in prædicta disput. 19. de Gratia gratis data num. 229.* concordat prædictas discrepantes Theologorum opiniones, dicendo; posse intelligi Scripturam Sacram, quod neque Prophetæ, neque aliquis Sanctus in hac mortali vita viderint Deum immediatè in essentia, & prout est in sua substantia; ut ipsum Deum viderint in aliqua imagine, & similitudine; aut alia forma sensibili juxta Divinæ Voluntatis, cui nihil est impossibile, beneplacitum, & in hoc concordat auctoritas S. Dionysii Areopagite in *libro de Cælesti Hierarc. c. 4. sic dicentis: Deum verò Sanctus visum ac ostensum esse; illum quidem, sed enuntiationem, quæ Deo digna sint, per quasdam Sacras, & eorum, quibus ostenduntur, capti accommodata visiones.**

19 Ab Angelis autem justis Dei, ut plurimum sunt etiam revelationes hominibus de rebus futuris, vel absconditis, ea ratione, quia Angeli sunt ministri Dei, facientes voluntatem ejus, ut ait *Psal. 102. vers. 21. Et omnes sunt ministrarii Spiritus; in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* Hebr. 1. 14. ac idem S. Dionysius in d. cap. 4. subdit: *Per Angelos ad nos perveniunt ea, quæ naturam nostram superant patetificationes.* Atque de hac veritate habemus innumera exempla; nam Angelus loquitur ad Agar. *Gen. 7. Ad Loth. Gen. 19. Ad Tobiam, ut in ejus libro. Ad Danielelem cap. 3. & cap. 6. & cap. 13. & alibi, ac aliis sæpe.* Sic in novo testamento Angelus apparuit Zachariæ, eique prædixit conceptionem Joannis, & ministerium Præcursoris Messia; atque Deparæ revelavit altissima mysteria Incarnationis Verbi Divini, & Redemptionis humani generis. *Luc. cap. 1. per tot. Præter alia exempla considerata ab ipso Eminent. Cardin. de Lauræa d. disp. 19. num. 213. & 213. & centena, ac millena collecta ab Historicis Ecclesiasticis per Bonifacium Bagattam in Admirand. Orbis Christ. tom. 1. lib. 1. cap. 2. præcipue §. 5. & 6. nec*

nec non lib. 4. cap. 1. ubi de pane, vino, aliisque edulis per Angelos hominibus porrectis; ac etiam tom. 2. lib. 3. cap. 3. §. 4. ubi exempla illorum, qui Sacra Eucharistia ab Angelis passim fuerunt.

33 Circa verò res revelatas scire oportet, has aliquando continere sensum expressum, apertumque significationem, aliquando verò obscurum, & in enigmate. Primo modo factæ sunt omnes revelationes tam in veteri, quam in novo testamento, in quibus Deus vel per se, vel per Angelos explicitè manifestavit ventura; ut de promissionibus factis Abrahamo, Isaac, Jacobo, Moyse, & aliis de terra promissionis concedenda Israeliticæ genti. Item de punitione danda Heli Summo Sacerdoti ob male educatos filios, manifestata adolescenti Samueli. 1. Reg. 3. 11. De electione, & unctione, facienda per ipsum Samuelem de Saule in Regem. 1. Reg. 9. 15. De alia unctione David in Regem; reprobo Saule. 1. Reg. 16. 1. De Templo adificando non à David, sed à Salomone filio eius. 2. Reg. 7. 5. Et de aliis plurimis in testamento veteri; prout etiam in novo, quando manifestata est nativitas Joannis Baptistæ, Incarnatio Filii Dei; admonitus Joseph, quod Deipara gravida esset virtute Spiritus Sancti; quod fugeret in Ægyptum, ac deinde reverteretur in terram Israel, defuncto Herode, & his similia. Altero modo factæ erant revelationes non expressæ, sed obscuræ, & in enigmate. Exempli gratia; quando Deus apparuit Moyse in rubo, & dixit Moyse: *Vadam, & videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus.* Exod. 3. 3. significabat enim in enigmate, tum Divinitatem in humanitate Christi, ut ait ibi Glossa ordin. vel Virginitatem illibatam Deiparæ; ut canit Ecclesia: *Rubum, quem viderat Moyses incombusum; conservatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem.* Quando Pincerna Regis Ægypti, & Pistor viderunt somnia in carcere, à Joseph ibi interpretata. Genes. 40. 5. Nec non somnium Pharaonis de septem bovis pulchris, & septem macie confectis. Genes. 41. 2. Quando Deus iussit Ahiz prophetæ, ut scinderet pallium suum novum, & daret decem scissuras Jeroboamo, denotans scindendum esse Regnum Salomonis, & decem Tribus subdendas Jeroboamo; quasque tantum remansuras sub regimine Roboami filii Salomonis. 3. Reg. 11. 30. Quando Isaias multa de futuro Messia dixit, ejusque virtutes, ac passionem, sed sub enigmate prophetavit, prout in toto ejus libro. Quando Deus ostendit Jeremias *Virgam vigilantem*; deinde *olam succensam.* Jer. 17. 1. Quando iustus est Jeremias à Domino *Facere sibi vincula, & catenas, & ponere eas in collo suo.* Jer. 28. 2. ad denotandum populi futuram captivitatem. Quando Ezechiel vidit quatuor illa mystica animalia; datum est ei comedere volumen; ac dormire super latus sinistrum 210. diebus; super dextrum verò 40. atque viliem cibum, & tride confectum sibi preparare; ad designandum calamitatem filiorum Israel, & afflictionem habitantium Jerosolymis. Ezech. cap. 1. cap. 3. cap. 4. ac plurima alia enigmatica tum in hoc Propheta, tum in aliis; ac etiam in novo testamento, præcipue quando Divo Petro elurientis, atque oranti offensum est linteum magnum immixtum de celo, in quo erant omnia quadrupedia, & serpentina terre, & volatilia caeli, & facta est vox ad eum: *Surgere Petre, occide, & manduca.* Act. 10. 11. Innuendo eidem, ut se converteret ad prædicandum Evangelium Ethnicis, atque Paganis. Et quando Sancto Joanni in Apocalypsi tot, & tante visiones obscuræ revelatæ sunt, ad adventum Antichristi, & ad finem mundi, ut Scripturistæ testantur.

34 Tandem circa formalitatem revelationum; hæc sunt multis modis. Primò in forma sensibili, & ad

sensus externos, præcipue per locutionem. Patet de locutionibus Dei ad Adamum, & Evam; ad serpentem, ad Isaacum, ad Noe, & alios; ut diximus supra. Item de locutionibus externis, & sensibilibus Angelorum ad Loth, ad Balaam, ad Tobiam, ad tres pueros in fornace ignis ardentis, ad Abacueh, ad Zachariam Prophetam, ad Machabæos, ad patrem Joannis Baptistæ, ad Deiparam; ad Salvatorem in ejus agonia in borto, ad mulieres penes sepulchrum; ad Apostolos in Ascensione Domini, ad Petrum in carcere; ad Cornelium Centurionem, & ad alios multos. Secundo modo in somnis; exemplum de Jacob, qui in somnis vidit scalam. Genes. 28. 12. De Labano, qui in somnis dixit Dominus: *Cave ne quisquam asperè loquatur contra Jacob.* Genes. 31. 24. De Salomone, cui apparuit Dominus per somnium nocte, dicens: *postula à me, & scie.* 1. Reg. 3. 3. De Sancto Jobo dicente: *Per somnium loquitur Deus, per somnium visione nocturna, quando irruit super homines.* Job 33. 14. De Sancto Joseph, cui Angelus Domini, apparuit in somnis dicens: *Noli timere, accipere Mariam conjugem tuam, quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est.* Matth. 1. 20. Et iterum, cum eum monuit fugere cum puero, & Matre ejus in Ægyptum; ac deinde reverti in terram Israel. Ac denique de Sanctis Magis, qui in somnis acceperunt responsum, *ne revertantur ad Herodem.* Matth. 2. 12. Tertio modo per Extasim. Est autem Extasis nomen græcum significans stuporem, excessum, seu alienationem mentis à sensibus, & est passio, qua quis intentus vehementi considerationi alicujus rei alienatur à sensibus. Emin. Card. de Lauræa d. tom. 4. in 3. Sent. disp. 20. de Miraculis art. 23. num. 934. Et in Opusculo de Oratione Christiana Opuscul. 5. cap. 6. Triplex autem est Extasis. Naturalis, Dæmoniacæ, & Divinæ. Illa, quæ naturalis dicitur, vel est morbofa, proveniens vel à spasmo, vel ab ebrietate, vel à somnifero medicamento, vel à phrænesi, quæ apprehensi manent penitus immoti; sive etiam ex obstinatione melancholici delirii, ut ex Rhoderico Lusitano de Africa cap. 26. notat idem Eminenti. Cardin. de Lauræa d. disp. 20. de Miraculis num. 936. subdens ibi, hac ultima correptum fuisse Nabuchodonosorem, qui delirans, mente captus, à regno pulsus, in campis cum bestis per annos octo commoratus est, & solum ut bos comedit, deinde in sanam mentem restitutus. Dan. 4. 30. Alia Extasis naturalis non morbofa est, sed sana, & est illa, quæ ex vehementi consideratione alicujus rei summè dilectæ, vel vehementi applicatione in contemplatione alicujus veritatis; vel ex magno, & inopinato evento, ac stupore oritur; ex eo quia confluit ad cerebrum omnes spiritus animales, destinati internis, ac externis sensibus, atque motiva potentia; & ideò sic alienati non operantur, & videntur sibi multa conspiciere, & loqui cum aliis, ut disserit Zacharias in Quest. Medicolegal. lib. 4. quest. 6. Hinc cum Isaac benedixisset Jacob pro Esau, *Expavit stupore vehementi, & ultra quam credi potest.* Genes. 27. 33. Ipse autem Jacob audiens, quod Joseph, quem per annos 23. tenebat mortuum laceratum à fera, vivebat Prorex Ægypti, *Quasi de grati somno evigilans, ait.* Genes. 25. Et de Regina Saba videns magnificentiam Salomonis, & experiente ejus sapientiam, dicitur, quod *Non erat præ stupore ultra in ea spiritus.* 2. Paralipom. 9. 4. Dæmoniacæ Extasis est alienatio mentis, inducitur à Dæmone obfuscatente sensus, & de hac gloriantur magi, & lamia potentes demantare, & obfuscatente homines, de quibus scribit S. Augustinus in Epist. 76. lib. 8. de Civitate Dei cap. 14. Dæmon enim, sic Deo permittente, aliquando illudit Dei servos, inferendo in eorum phantasia aliquas species rerum, quæ in re non sunt; vel impediendo sensus externos, ne operentur,

eur, & ne concurrant spiritus vitales in illos, & sic causetur excessum, & alienationem à sensibus; ut cum pluribus fecisse Simonem Magnum legitur in Act. Apostol. cap. 8. & demonstrat pluribus exemplis, ac Autoribus allegatis, Gaspar Schottus in Physica Curiosa lib. 1. cap. 35. ubi casus Sagarum extasim habentium adducit. Et Martinius Delrius lib. 2. Disquisit. Magicæ. quest. 25. Et de his tractat idem Eminenti. Card. de Lauræa d. disp. 20. in 3. sent. tom. 4. art. 23. num. 948. & 949. Divinæ autem Extases sunt alienationes sensuum, à Deo mentem à sensibus alienante, inducunt. Talis fuit extasis, quam habuit Adam, quando Deus misit soporem in eum, & ex ejus costa formavit Evam. Genes. 2. 21. Sic enim appellat eum soporem Tertullianus in libro de Anima cap. 21. & 44. & 46. & S. Augustinus lib. 9. Genes. ad Litter. cap. 19. Pari modo dicuntur extases passivi non solum Moyse, & alii Prophetæ, dum in spiritu elevabantur ad visiones supernaturales; sed etiam Petrus, dum vidit linteum cum animalium mistum de celo, de quo supra; Paulus, quando raptus fuit usque ad tertium cælum, & Joannes Evangelista, quando fuit in spiritu, eaque vidit, de quibus in sua Apocalypsi, & de his omnibus reflexiones Theologice Eminenti. Cardin. de Lauræa d. disp. 20. a num. 950. & seqq. Et in eodem Opuscul. 5. de Oratione capit. 6. Quarto tandem modo sunt revelationes Prophetis, ac Sanctis viris per Raptum, seu in raptu. Est autem Raptus alienatio mentis à sensibus ad instar extasis, sed cum aliqua violentia, ut ait S. Thom. 2. 2. quest. 175. art. 1. & art. 2. Ideò etiam corpus aliquando abstrahitur, & raptur; rursusque elevatur, ut docet Ferdin. à Diana in Consideratione Divin. Grat. Fulgore primo Rad. 8. & Consalvus Durant. de Visionib. & Revelat. cap. 3. Et de hoc Rapto, seu elevatione mentis, & corporis concessa Sanctis viris plurima exempla congerit Bonifacius Bagatta in Admirand. Orbis Christiani tom. 1. lib. 2. cap. 3. §. 2. & tom. 2. lib. 2. cap. 3. §. 6. inter quæ illa Sanctæ Mariæ Magdalene, quæ quotidie ab Angelis efferebatur sublimis ad audiendum Paradisi concentus. Sancti Francisci, cujus anima ita aliquando ad cælum evolabat, ut etiam corpus totum ita elevaret, ut vix videri posset; eoque modo multo tempore morabatur. Idem de S. Dominico, cujus mens cum in Cælum se attolleret, etiam corpus fuit mollis, ac ponderis immemor in sublime ferebatur, & plurima alia, quæ ibi Lector poterit videre.

35 Porrò Visiones, quæ habentur à Prophetis, atque revelationes, quæ ipsis sunt tum in somnis, tum in extasi, tum in raptu dupliciter sunt, vel per species sensibiles imaginarias in Phantasia; vel per species intelligibiles in intellectu; concordet sensus enim omnes Sancti Patres, & Doctores, quod tria dantur visionum genera; alia scilicet corporales, alia spirituales, & sensus exteriores habentur; alia spirituales, quæ per sensum internum in imaginativa sunt, & alia intellectuales, quæ solo intellectu percipiuntur. Ita Consalvus Durant. in d. tract. de Visionibus. cap. 2. vers. *Nunc pergimus, ubi plurimos Sanctos Patres cumulat Emin. Cardin. de Lauræa d. tom. 4. in 3. Sentent. disp. 19. num. 218. & disp. 20. n. 649. & 649. & in opusculo de Oratione d. Opuscul. 5. cap. 8. vers. Adversè tertio. & iterum ex professo in tom. 4. in 4. Sent. disp. 25. artic. 4. §. 4. §. 5. & §. 6. ubi materiam hanc doctè pertractat, & revelationes, atque visiones tam per species imaginarias, quàm per species intelligibiles explicat, & exemplis illustrat. Sed utrum dentur Visiones, seu revelationes merè intellectuales, quibus scilicet intelligantur à Prophetis, Sanctisque viris intuitivè, & speciebus intelligibilibus? Respondet idem Emin. Cardin. de Lauræa in 3. Sent. d. tom. 4. disp. 19. num. 222. se ignorare; quamvis concedat, illas sic*

dari posse; nihilominus subdit, se existimare, quòd regulariter revelationes, & visiones fiant per species imaginarias, & sensibiles; quibus homo viator indiget, ut possit intelligere, & de auditis recordari, & ea per sensus aperire, ut repetit num. 227. & est doctrina Sancti Thomæ 1. part. quest. 84. artic. 7. nec non Philosophorum, ut docet Collegium Compluten. lib. 3. de Anima quest. 6. quamvis contrarium teneant Albertus Magnus 3. de Anima tract. 2. cap. 19. Dionysius Carthusianus, & alii ibi citati.

Quò ad Tertium, in quo quaeritur: *Qui sunt capaces Prophetiæ, & divinarum Revelationum?* Respondetur, quòd omnis creatura rationalis est capax Prophetiæ, atque Revelationis Divinæ. Ideò: Primò Angelus habet hanc capacitatem; nam potest Deus revelare Angelis, quæ sibi placet, futura, præterita, ac præsentia; eisque committere, ut hominibus ea manifestent. Hoc probatur communi opinione Doctorem, docentium, quòd antiquis Patriarchis, & Prophetis Deus semper locutus sit per Angelos. Cornel. à Lapide in Praefat. ad Genes. Can. 16. Secundò, etiam Dæmones sunt capaces Prophetiæ, si velit Deus aliqua per eos manifestari; nulla enim est implicantia, & de factò pluries à Dæmonibus revelatum fuisse Christum habemus in Evangel. Lucæ cap. 8. vers. 28. & in Act. cap. 16. vers. 17. Tertio, Homines esse prophetiæ capaces, non est opus probatione; cum ab initio mundi ulque nunc Deus concesserit hominibus hoc donum. Quarto, etiam Mulieres; multæ enim ex sexu muliebri fuerunt Prophetissæ, de quibus in Decisione sequenti. Quintò, Pueri quoque sunt capaces hoc eodem dono, juxta Psal. 8. vers. 3. *Ex ore infantium, & lactantium perfectissimè laudem propter inimicos suos.* Talesque fuerunt Pueri Hebræorum, qui portantes ramos Olivarum obviaverunt Christo Domino, clamantes, & dicentes: *Hosanna filio David; Benedicimus, qui venit in nomine Domini.* Quæ verba fuisse ore prophetico prolata, probat Lyranus ibidem. Sed & Samuel cum esset puer, vocatus à Domino, cepit habere revelationes, & esse Propheta: nec non Jeremias, ut probat in ejus cap. 1. S. Hieronymus, ac etiam Daniel in pueritia ceperunt prophetare.

His addere convenit nonnulla ex pluribus miraculis revelationibus, ex ore infantium prodita, ac recensita per Bonifac. Bagatta cit. tom. 2. de Admirand. Orbis Christi. lib. 1. cap. 3. §. 1. Plures enim infantes, & loquelæ nondum usum habentes ad repellendam calumniam, qua Sancti Homines inurebantur de re venerea cum eorum matribus habitata, clara voce testati sunt eorumdem innocentiam. Ita de quodam Diacono Sanctorum Apostolorum Simonis, & Judæ; de Sancto Britio Episcopo Turonensi; de Sancto Brono Episcopo, discipulo Sancti Patritii, de Sancto Sergio Papa, de Daniele Abbate, de Sancto Joanne à Capistrano, & aliis. In castro Plebis Sacci, hujus Patavinæ Diocesis Anno 1486. duo fratres contendebant, divisa hæreditate paterna, de quadam Imagine Deiparæ dividenda; cumque in furorem, & ad arma venissent, infans, qui papillas matris sugebat, diserte locutus, hortatus est eos arma deponere, & in proximam Ecclesiam Imaginem illam sacram deferre: prout fecerunt, & nunc est Ecclesia Minorum Conventualium. Ita Bzovius in Annal. Eccles. anno prædicto 1486. num. 17. Apud Cracoviensem urbem puerum vix semestrem prophetasse superventuros Tartaros, & Polonorum capita præcipientes, refert Odoricus Raynald. in Annal. Eccles. Anno 1275. Florentinis furtim asportantibus de Tuderto Corpus Beati Philipp. Benitii, Tudertinorum infantium clamores id indicaverunt, ut in Annal. Servor. Cent. 1. lib. 7. cap. 3. At non est silentio obvolvendum id, quod legitur in lectionibus in festo Translationis Sancti 34 An-

Antonii de Padua. Protecloris nostri; videlicet ejus Templum per antonomasiam vocari Ecclesiam Santi; Et mirum vocabulo, quo Pueri, non sine Divino insinua usi sunt; cum Sancti, Viri ex hac vita discessum (quem Fratres, ne populi tumulus ferret, celabant) turmatim evulgarunt, dicentes: Mortuus est Sanctus Pater: mortuus est Sanctus Antonius.

35 Sexto; etiam Ethnici, & Gentiles sunt prophetizæ capaces; sicut horum aliqui, Deo inspirante, prophetarunt, ut fecit Balaam Numer. 24. qui, loco maledictionis requisitæ à Rege Balac super populum Israeliticum, prædixit eidem multas felicitates, deinde prophetizavit ortum Messæ in illis veris: Orietur Stella ex Jacob; & confurget Virga ex Israel. Et percutiet duces Moab. Et Numer. 23. 17. Unde canit Ecclesia in Officio Deiparæ post Adventum. Germinavit rosis Jesse; orta est Stella ex Jacob. Virgo peperit Salvatorem, &c. Et de hoc distert Eminent. Card. de Lauræa in d. lib. 3. sent. tom. 4. disp. 19. num. 247. Et num. 304. ubi inquirit de modo, quo ipsi Gentiles apti facti sint prophetare, & occulta, seu distantia cognoscere. Plures autem extitisse Yates gentiles, tum apud Græcos, tum apud Romanos, qui Augures nuncupabantur, habemus in Historiis; & quibus non me piget unicum exemplum referre, arcinens ad hoc Patavium solum; scilicet Gaii Cornelii Auguris Patavii commemoratis, qui in spiritu vidit pugnam, & victoriam Cæsaris contra Pompejum pugnantis in Pharsalia, ut scribit Aulus Gellius Noct. Atticar. lib. 15. cap. 18. his verbis: Quo C. Cæsar, & Gn. Pompejus die per civile bellum signis collatis in Thessalia confixerunt. Res accidit Patavii in Traspadana Italia memorari digna. Cornelius quidam Sacerdos, & loco Nobilis, & Sacerdotii religionibus venerandus, & castitate vitæ sanctus, repente mota mente conspiceret se procul dixit, pugnam acerrimam pugnari, ac deinde cedere alio, alio urgere, sedem, fugam, tela volantia, instauratorem pugne, impressionem, gemitus, vulnera, proinde, nisi ipse in prelio verlanetur coram videre se se vociferatus est, ac postea subito exclamavit. Cæsarem vicisse. Adipsum narrat Plutarchus in Vita Cæsaris de Prodigis lib. 7. cap. 27. in illis verbis: Patavii Cæsar Cornelius augurali scientia præditus. Et Lucanus quoque de eodem Pharsal. lib. 7. sic cecinit: Euganeis (Si vera fides memorantibus) Augur Colle sedens Aponus terris, ubi fumiter exit, Atque Antenoræ dispersitur unda Timæi, Venit summa dies, geritur res maxima, dixit.

Impia concurrunt Pompeji, & Cæsaris arma. Sed etiam Sibyllæ, etsi essent gentiles, & habuerunt donum prophetiæ, ut in sequenti Decisione demonstrabimus.

36 Septimo; animalia etiam irrationabilia, Deo sic volente, Prophetarum officio fundata sunt. Notum est de antedicto Balaam mo proficiente ad maledicendum populum Israeliticum, quod aperuit Dominus os Asine, & locuta est. Numer. 22. 28. Asina hæretice cupidam, etsi triduo jejuna, adstante Divo Antonio Patavino cum Sacrosancta Eucharistia; pabulo posthabito Divinissimum Sacramentum agnovit, & adoravit. Surtus in Vita D. Anton. 13. Junii. Consistit propheticum lumen habuisse, & exercuisse Asinam, adstante cum Eucharistia S. Fructu Eremita Hispano, adstante cum Eucharistia Augustini. Anno 725. Et in Annalib. Minorum legitur de Sancto Francisco, quod habebat agricola, quæ cum elevaretur Sanctissimum Christi Corpus inter Missam solemnia, flexis curvabatur poplitis, illud adorans. Plura his exempla consimilia congerit anted. Bagatta tom. 1. lib. 7. c. 3. §. 1. nec non

§. 2. de istem irrationabilibus obsequium exhibentibus rebus Sacris. Et subinde cap. 4. alia prodigia patrantibus, & præstigia indicentibus; quibus mihi libet illud adnectere, quod legitur in Vita Beate Margaritæ Cortonenfis; videlicet: Crudeliter occiso Amasio, qui antequam converteretur, infeliciter adhereret Margaritæ; canis, qui crudelissimè adhaerat neci, custodito aliquot diebus cadavere; tandem domum reversus, Margaritæ ululatus, mæstique latratibus interfecit Domini mortem aperire nitentibus; illamque vestibulo atrahens, ad locum jacens occisi Heri ducere tentabat. Secuta est Domina canem; qui cadaver putridum mulieri ostendit; quo viso spectaculo ad meliorem frugem conversa est. Ita Bagatta dicit. tom. 1. lib. 7. cap. 1. §. 16. num. 11. Si ad propheticum munus spectat revelare occulta; prophetæ officium Canis ille peregit, revelando B. Margaritæ ignotam Amasii sui interfectionem.

38 Quod ad Quartum: Utrum prophetia sit qualitas habitualis? Dicendum venit, quod gratia prophetiæ in puris creaturis non est quid habituale; sed tantummodo actualis quedam qualitas, & dixi in puris creaturis; ut excipiam Christum Dominum, qui cum esset comprehensor, videbatur in Verbo, & in proprio genere omnia futura, & poterat quovis tempore ea manifestare. Ratio autem, quare Prophetia non sit qualitas habitualis, est manifesta; quia quilibet Propheta caret facultate prædicendi ad libitum futura, vel abscondita; sed dependet à revelatione divina, quæ juxta beneficium Altissimi datur, & limitatur ad res, ad tempus, & ad personas. Hinc est, quod Daniel nesciebat interpretari somnium Regis Nabuchodonosoris, nisi prævia oratione ejus intelligentiam à Deo obtinisset. Dan. 2. 18. Eusebius consultus à Joann. Rege Israel in periculo captivitatis posito, quid sibi esset agendum? nescivit ei respondere. 4. Reg. 3. 15. Samuel justus ungere in Regem unum ex filiis Isai, nesciebat quis esset unguendus ex illis, donec Deus indicavit illi Davidem parvulum. 1. Reg. 16. 12. Imo S. Jo: Baptista, qui fustissimam Prophetia non cognoverat Messiam Christum, nisi quando fuit illi à Deo specialiter ostensus; undè ait: Qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit; super quem videris Spiritum descendentem, & manentem super eum; ille est qui baptizat in Spiritu Sancto. Joan. 1. 33. Quare scripsit Sanctus Gregorius Magnus lib. 2. Dial. cap. 21. Prophetis mentes Prophetarum non semper irradiat; quia sicut de Sancto Spiritu scriptum est, ubi vult spirat; ita sciendum est, quia & quando vult spirat.

39 Mirabile circa hoc est exemplum Sancti Philippi Neri, de quo ait Ecclesia in lectionibus Brevariis; quod Prophetie dono fuit illustris, & in animorum sensibus penetrandis mirisidè eruditus. Etenim olim, cum à Gregorio Papa XIII. ei consignata fuisset Urula Benificæ Virgo Neapolitana, quæ mirabiles extates patiebatur, ut probaret, an essent à Deo, vel à Dæmone; ut retulimus in Decisionibus de Eucharistia Desif. 50. num. 36. nullo supernaturali lumine potuit S. Philippus se certum reddere; sed opus fuit, ut experiretur de ea per varias mortificationes, & humanas industrias, ut legitur in vita ejusdem Ursulae cap. 16. & seqq. & ostendimus d. num. 36.

40 Quod ad Quintum, in quo requiritur: Quomodo agnoscatur, an Prophetia sit à Deo, seu ab Angelo bono, vel potius ab Angelo malo? Respondetur, opus esse lumine supernaturali, ut discernatur bona Revelatio à mala; nam Satanas transfiguratur se in Angelum lucis. 2. Cor. 11. 14. ut decipiat fideles; quos monuit S. Joannes, dicens: Nolite omni spiritui credere; sed probate spiritus si ex Deo sint. 1. Joan. 4. 1. Idcirco difficillimum est discernere, an Revelatio-

lationes, & apparitiones sint à Deo, & Angelo bono, vel à Dæmone? ut ait Emin. Card. de Lauræa in 4. Sent. tom. 4. disp. 25. art. 4. num. 290. & seqq. usque ad finem art. ubi hæc sequentia signa præscribit. I. Revelatio sit à Deo, & ab Angelo bono, si nihil contrarium divinæ legi contineat: dæmoniaca autem si immediatè, vel mediatè illam solvat. II. Si Revelatio dirigat ad gloriam Dei, erit à Deo; secus si ad applausum mundanos, & gloriam vanam. III. Si operetur secundum charitatem; secus si discordias gignat. IV. Si is, cui fit apparitio, & Revelatio in principio timeat; deinde confortetur, & consolatione profundatur, & illustretur, Revelatio erit bona; secus si è contra. V. Si humilitas magis, atque magis remanet in eo, qui revelationem habet, erit à Deo; secus si ille inflatur per inanem gloriam, & complacentiam. VI. Si ille, cui revelationis gratia facta est, eam sub silentio custodit, de ea non differens, nisi ex mandato, aut consilio superiorum, creditur quod sit à Deo; secus si eam ubique decantet. VII. Si ea, quæ in revelatione tradita sunt, miracula confirmantur, erit à Deo. VIII. Si revelatio est de futuro; & eventus succedat, & verificetur cum circumstantiis prænuntiatis bona reputanda est. IX. Si apparitio, seu revelatio non fit cum inordinatione naturæ, ut fit in furiosis, & arripitiis, credenda est à Deo; secus si cum tali inordinatione, S. Thom. 2. 2. quest. 173. art. 3. in corp. X. Si revelatio aliquid contineat, vel doceat, quod offendat modestiam, castitatem, aut puritatem vitæ, erit dæmoniaca, non autem à Deo. Vel Angelo bono; quia ait S. Jacob in Epist. Can. cap. 3. vers. 17. Quæ autem de sursum est Sapiencia, primam quidem pudicæ est, deinde pacificæ, modestæ, suavis, bonis consensiens, plena misericordie, & fructibus bonis. Idcirco quæ carnalia docet, vel habenas conscientiam relaxat, diaboli doctrina est, ut vidimus nostris temporibus in pseudomagiistris spiritualibus ab Ecclesia juridicè correptis. XI. Signum dæmoniæ revelationis est, si præcipiat mutilationem membrorum, aut mortem, aut aliud damnum vel in ipso, cui fit revelatio; vel in alia persona. XII. Si revelationes fiant pueris, vel mulieribus, suspicæ censendæ; ac multo examine vitiorum prudentium indigent; ut advertit Carena de S. Officio par. 2. tit. 17. §. 21. XIII. Si revelatio continens instructionem, seu directionem spirituales vel illius, cui facta est, vel Superioris, aut populi; aliquid ordinare contra præcepta Ecclesiæ, spernenda tanquam dæmoniaca: secus, si conformis sit regulis Ecclesiæ. XIV. Si illi, à quo propalatur revelatio, magnus applausus fiat à populo; dubitandum magnoquæ est, an sit à Deo; nam Jeremias ait cap. 5. vers. 31. Prophetæ prophetabant mendacium: & Sacerdotes applaudebant manibus suis, & populus meus dilexit talia. XV. Si à Magnatibus, & Principibus honorentur; & ipsi, quibus revelationes dicuntur factæ, mensis, & Epulis eorum delectentur, non est signum bonum; nam Prophetæ Baal 150. in mensa Jezabel comedebant. 1. Reg. 18. 19. Elias verò in maximis periculis versabatur, & cum fame fluctuabatur. XVI. Si his revelationibus dignati præmia, munera, pecunias, vel alia temporalia à divitibus, & à Magnatibus recipiant, malum est signum; dicente Isaia cap. 56. vers. 10. & 11. Speculatoribus ejus cæci omnes. Omnes in viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam suam. XVII. Tandem si inores, dicta, & facta istorum, quibus revelationes fiunt, sanctitate non fugeant; pariter est signum malum, cum nos Salvator monuerit his verbis: Attendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces; & fructibus eorum cognoscetis eos. Matth. 7. 15. Et quamvis aliquando Deus permittat, etiam malis donum prophetiæ dari, quales fuerunt Saul, De Sacrificio Missæ.

Balaam, Caiphaz, Judas Iscariotes, & plures alii, qui prophetarunt, & tamen damnati sunt, ut legitur Matth. cap. 7. vers. 21. Nihilominus, ut plurimum Revelationes à Deo fiunt Servis suis, ac viris Sanctis, juxta illud Sap. 7. 27. Sapiencia Dei per nationes in animas Sanctas se transfert; & amicos Dei, & prophetas constituit.

41 Hinc ad cognoscendum, an Revelationes sint à Deo, Angelovè bono? an potius à Dæmone? tria esse examinanda, Res revelatas, circumstantias revelationis, & qualis sit vita, quales mores, & quæ sanctitas illius, cui facta est revelatio, advertunt gravissimi Doctores, quos cumulat Pignatellus tom. 1. consult. 246. num. 17. Salles tom. 3. lib. 5. Regul. 403. & Emin. Card. de Lauræa in 3. Sent. d. tom. 4. disp. 19. num. 264. & seqq. nec non in 4. Sent. tom. pariter quarto disp. 25. art. 4. toto §. 7. & §. 8. ubi tamen piè, ac lapienter advertit cum Emin. Card. Baronio tom. 8. Anno 604. non satis esse bonitatem vitæ habentis revelationem, ut ipsa credatur à Deo provenire; quia Diabolus multoties decepti viros Sanctos; idcirco in his materiis notat, servandum esse Decretum Concilii Lateranensis Quinti sess. 11. const. 1. sic loquentis, & præcipientis: Et quoniam res magni momenti est, eo quod de facili non credendum sit omni spiritui; sed sint probandi spiritus ex Apostolo, an ex Deo proveniant? Volumus, ut lege Ordinaria tales assertæ inspirationes antequam publiscentur, aut populo prædicentur, ex nunc Apostolicæ Sedis examini reservate intelligantur. Addit insuper: Quod si sine mora periculo id fieri non valeret, aut urgentes necessitas aliud suaderet; tunc eodem ordine servato, Ordinario loci notificetur, ut ille adhibitis secum tribus, aut quatuor doctis, & gravibus viris, & hujusmodi negotio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt (super quo eorum conscientias oneramus) licentiam concedere possint. Supradictum Decretum Lateranensis Concilii legitur, & habetur etiam in Constitutione XXI. Superne Majeftatis, &c. Leonis Papæ Decimi, qui præfuit prædicto generali concilio; & est in tom. 1. Bullarii Laertii Cherubini pag. 430. inter Constitutiones Leonis Decimi la 21 in §. 7. Anno 1516.

42 Nec ignorandum, quod hujusmodi Lateranensis Constitutio confirmata fuit ab Urbano Papa Octavo, qui in sua Bulla incipien. Sanctissimus, diei 13. Martii 1625. (quæ in Bullario Romano est tom. 4. la 37.) §. 2. sic ordinavit: Ac pariter imprimi de cetero inhibuit libros eorumdem hominum, qui Sanctitatis, sive Martyrii fama, vel opinione (ut præfertur) celebres & vita migraverint gesta, miracula, vel revelationes, seu quæcumque beneficia, tamquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentur, sine recognitione, atque approbatione Ordinarii, qui in his recognoscendis, Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat: Et ne deinceps fraus, aut error, aut aliquid novum, ac inordinatum in re tam gravi committatur, negotium instrumentum ad Sedem Apostolicam transmittat, ejusque responsum expectet.

44 Porro cum multi jam scripti fuissent libri continentes gratias, ac revelationes famulorum, ac famularum Dei; pluresque in diem scriberentur, emanavit alia declaratio ejusdem Summi Pontificis Urbani Octavi diei 5. Junii 1631. per quam declaravit, non debere admitti elogium Sancti, aut Beati absolutè, ea que cadunt super personam: bene tamen posse admitti per Magistrum Sacri Palatii ea, quæ cadunt supra mores, & opinionem; cum præstatione in principio, quod is nulla adit auctoritas ab Ecclesiâ Romana; sed fides sit tantum penes Auctorem; ut refert Baldellus in Theolog. Mor. tom. 2. lib. 3. disp. 13. n. 21. & legitur in Bibliotheca Scriptorum Societ. Jesu in admonitione appofita pag. 11. à Philippo Alegambe Auctore; ubi ponit seriem examinis facti à Præ-

Jatis, per eundem Summum Pontificem Urbanum Octavum deputatis anno 1640. occasione impressio- nis ejusdem Bibliothecæ; à quo tempore citra invaluit usus, ut in scribendis Vitis Servorum Dei, ponantur profectiones Auditorum in principio, seu in fine operis, quod dictis circa revelationes, & miracula non sit prædanda alia fides, seu credulitas, quam illa, quæ homini privato debetur.

Et ex his sequitur, quod Revelationes, quæ habentur in his libris, & vitis Servorum Dei, scriptæ à privatis auctoribus, non sunt necessario credendæ; etsi pium sit istidem nihil detrudere, & expectare judicium, atque approbationem Sedis Apostolicæ; cui reservata est earum authenticatio, Baldellus d. tom. 2. lib. 2. disp. 37. num. 3. & ibi Suarez de Fide disp. 3. sect. 10. n. 7. Eminent. Card. de Lauræa in 4. sent. d. tom. 4. disp. 25. num. 314.

Quod ad Ultimum, in quo recensendi veniunt, Qui, & quod fuerint Prophetæ in Lege nature? qui in Lege Mosaicâ? Et qui in Lege Evangelicâ? Breviter respondetur, quod in Lege nature primus Prophetæ fuit Adam, qui enigmatically prophetavit, in- quies Genes. 2. Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea; & erunt duo in carne una: tunc enim prædixit conjunctionem Christi cum Ecclesia, juxta verba Apostoli ad Ephes. 5. 32. Sacramentum hoc magnum est. Ego autem dico in Christo, & Ecclesia. Secundus Prophetæ fuit Enoch, qui prophetavit ita ex epist. Judæ Vers. 14. Prophetavit au- tem de his septimus ab Adam Enoch, dicens: Ecce venit Dominus in sanctis millibus suis facere judi- cium contra omnes, & arguere omnes impios de om- nibus operibus impietatis eorum. Tertius fuit Noe, qui faciens Arcam prædixit diluvium. Quartus fuit Abraham, à quo dixit Deus Abimelech Regi Ge- netae: Redde viro tuo (Abrahæ) uxorem, quia pro- pheta est. Genes. 20. Quintus fuit Isaac, qui ejus- dem Esau ob deperditam benedictionem, raptus est in extasim magnam vehementer, ut legitur 60. Inter- pretes, & sibi: ut notat Corn. à Lapid. in Genes. cap. 27. vers. 31. Sextus fuit Jacob, qui multa pro- phetavit de filiis suis; & præcipue Messiam futu- rum de Tribu Juda, & quod erit expectatio gen- tium; Regnumque firmandum in eadem Tribu Ju- da, duraturum usque ad Messæ adventum. Genes. 48. & 49. Septimus fuit Joseph, cui datum fuit in- terpretari Somnia; & prædicere Pharaoni ventura. Octavus fuit Melchisedech, qui à Deo edoctus offerre Sacrificium incrementum panis, & vini, pro- phetavit enigmatically Sacrosanctum Missæ Sacrificium Legis Evangelicæ: in quo offerunt Hostia incruen- ta Corporis, & Sanguinis Christi sub speciebus panis, & vini, juxta vaticinium Psalm. 109. 4. Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchise- dech, & epistolam Divi Pauli ad Hebr. cap. 7. Et Nonus fuit Job, qui de se ipse ait: In horrore visionis nocturne stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum, & vocem quasi aureæ lenis aurovis. Job. 4. 13.

In lege Mosaicâ, plures fuerunt Prophetæ, pro quorum clariori cognitione hic repetendum est, quod supra diximus, Decif. XXIV. nam. 18. duo fuisse genera Prophetarum. Unum eorum, quibus Deus futura revelabat; & hi prædicabant populis, Reges arguebant, miracula perpetrabant; & tam- quam oracula, & spirituales Patres ab omnibus communiter habebantur. Alterum erat illorum Promittentium, qui non prædicabant futura, nec alia illustrata arcanos Scripturarum sensus aperiebant, & divinis laudibus vacabant, psallentes hymnos, & cantica spiritualia, etiam cum musicis instrumentis, de quibus 1. Reg. cap. 10. 5. & cap. 19. 20. & 1. Paralip. cap. 15. Vers. 22. & cap. 25.

vers. 1. 2. & 3. Et hi omnes dum psallebant, & can- tabant, dicebantur prophetare, ut ostendit Tor- niellus ad Annum Mundi 2545. num. 14. & Salia- nus ad Annum 3021. num. 36. verè tamen, ac pro- priè erant Cantores, quorum filii vocabantur filii Prophetarum, ut 4. Reg. cap. 2. vers. 3. Idem Sa- lianus Anno 2973. num. 36.

Igitur si loquamur de primo genere Prophetarum in Lege scripta, præcipui fuerunt Moyses, & Aaron, nec non filii Zare, & filii Chore, Josue, & Samuel, Gad, Nathan, Abias Silonites, Elias, Elifeus, David, & Salomon; quibus omnibus præ- claræ visiones, ac revelationes factæ sunt à Deo de futuris eventibus in Regno, atque populo Israe- litico; & singulari modo datum fuit Regi David prædicere in Psalmis vitam, passionem, mortem, Resurrectionem, ac Ascensionem Salvatoris; qui propterea de se dixit discipulis suis: Quoniam neces- se est impleri omnia, quæ scripta sunt in lege Moysi, & prophetis, & in psalmis de me. Luc. ult. 44. Præ- ter autem prædictos fuerunt alii sexdecim Prophe- tæ, qui suas revelationes, visiones, ac prophetias scripserunt, & scriptas reliquerunt: quorum quatuor vocantur Prophetæ majores, quia prolifera volu- mina conscripserunt; nempe Isaias, Jeremias, E- zechiel, & Daniel. Alii vero duodecim dicuntur Prophetæ minores, nimirum quia breviores ser- mones reliquerunt: videlicet Osee, Joel, Amos, Ab- dias, Jonas, Micheas, Nabum, Abacuc, Sopho- nias, Aggeus, Zacharias, & Malachias, de qui- bus breviter aliqua delibabimus juxta ordinem, quo inserti sunt in Scriptura Sacra.

Isaias cepit prophetare Anno Mundi 3253. an- no 25. Regis Ozia, & antequam Roma fabri- caretur. Habuit visiones magnas; inter quas il- la, in qua ait: Vidi Dominum sedentem super so- lium excelsum, & elevatum. Isaias 6. 1. Ejus scri- pta non habentur omnia; nam ejus vaticinia fue- runt facta sub quatuor regibus Juda, Josia, Joa- tham, Achaz, & Ezechia. Prænuñtiavit Vir- ginem esse parturam; atque prædixit nativita- tem, vitam, & passionem Redemptoris ita ma- nifestè, ut potius videatur loqui de rebus præter- itis, quam de futuris; & non solum Prophetæ, sed etiam Evangelistæ nomen mereatur. Anno 14. Regni Ezechia, jussu Dei per tres dies, de- tractis sibi calcæis, & sacco, quo erat indutus, nudus incesit, ad denotandam ignominiosam ser- vitutem, quam Ægyptii, atque Æthiopes erant passuri sub Rege Assyriorum. Isa. cap. 20. Tan- dem factus senex, assumpto ad Regnum Manasse filio Ezechia, cum arguisset eum de gravissimis rebus sceleribus, Idololatria, Magia, & Homici- diis fuit iussu filii Manasse crudelissimo suppli- cio necatus; scilicet secatus in duas partes ferrali- gnea, ut tradunt S. Epiphanius In Vita Isaiæ, S. Isidor. in libr. de Vita, & morte Sanctor. cap. 39. & S. Hieronymus super Isa. cap. 57. & alii SS. Patres, quos cumulat Emin. Gardin. Baronius in adnotat. ad Martyrol. Rom. pridie Nonas Julii, ubi sic canit Ecclesia: In Judea Sancti Isaiæ Pro- pheta, qui sub Manasse Rege scissus in duas partes occubuit.

Jeremias prophetare cepit Anno Mundi 3407. de- cimo tertio Regis Josia. In visione vidit ollam ven- censam, & virgam vigilantem; & prædixit exci- dium Templi, & Jerusalem in adventu Nabuchodo- nosori Regis Babylonis, ubi Judæi erant captivi abducenti. Arguebat Regem, & populum de eorum peccatis. Ter mittitur in carcerem. Prophe- tavit de temporibus Messæ. Multas passus est cala- mitates, & persecutiones. Adhibuit socium Baruch conscriptorum suarum revelationum, & lamentatio- num. Tandem quadriennio post desolationem Jeru- salem, cum sancto zelo accessus constantissimè

perseveraret in increpandis peccatis populorum, in Taphnis (quæ erat Metropolis Ægypti) à populo suo lapidibus obrutus occubuit Anno Mundi 3448. Vir eximia Sanctitatis, sanctificatus in utero materno, & virginitatis flore illustris, ut ex S. Epiphano, ac S. Hieronymo demonstrat Torniellus ad Annum 3448. num. 4. & 5. Celebratur in Martyrologio Ro- mano Calendis Maji his verbis: In Ægypto S. Jeremias Propeta, qui à populo lapidibus obrutus, apud Taphnas occubuit, ubique sepulchrum est: ad cuius sepul- chrum fideles (ut refert S. Epiphanius) supplicare consueverunt, indeque sumpto pulvere, apudum mor- tibus medentur.

Ezechiel de Tribu Levitica, & Sacerdos na- tus est Anno Mundi 3411. & tempore Jeremias Propetæ ductus fuit captivus cum aliis Judæis de Jeru- salem in Babylonem anno 3436. ubi cepit habere visiones, & revelationes; vidit enim curram Che- rubim e. t. cum quatuor animalibus, quorum facies erant Hominis, Leonis, Bovis, & Aquilæ, typus Sanctorum quatuor Evangelistarum. Devorato libro caelitus emissio e. 3. jubetur domui suæ concludi quasi vinculus, & mutus, & in tabula depingere obfidi- onem Jerusalem; nec non cubavit diebus 390. su- per latus sinistrum; & diebus 40. super latus dex- trum. e. 4. vers. 4. 5. & 6. & hoc publice Babylone in oculis Judæorum; & sic portendebat, & repræ- sentabat dies 390. obfisionis Jerusalem à Chaldæis factendæ; & dies 40. devaluationis ejusdem civita- tis. In rapto vidit Idololatras Judæorum abomina- tiones in Templo Jerosolymitano, & omnes non no- tatos ignis Thau occidendos; & Sedeciam Regem oculis privatum in Babylonem ducendum. Prophe- tavit contra Regem Ægypti, contra Tyrum, & Sidonem, & habuit longam visionem de Templo reedificando. Defunctam ejus uxorem prohibetur eam flere, in symbolum non descendendi destructionem Jerusalem, à Deo decretam ob nimios Regis Sedecia, & populi excessus. Demum fuit ab impiis, quos redargebat, occisus, ut legitur in Martyro- logio Romano 4. Idus Aprilis his verbis: Ezechielis Propeta, qui à Judice populi Israhel, quod eum de cultu Idololorum argueret, apud Babyloniam inter- fectus, in sepulchro dem, & Arphaxad, Abrahæ pro- genitorum sepultus est: ad quod orationis causa multi consueverunt confluere.

Daniel Propeta natus est anno Mundi 3426. de Regia Tribu Juda; & cum adhuc puerulus esset ductus est captivus in Babylonem anno tertio Regis Joachim, ubi ipse, cum aliis pueris hebræis litte- ris, ac disciplinis fuit imbutus. Abstulit cum so- ciis à vino, & à cibis regis, & inventi sunt pul- chriores, & sapientiores. Anno 3455. explicavit Nabuchodonosori mysterium Status vitæ in somnis; nec non arboris magnæ, & focii ejus illæsi de for- nace educuntur. Bel destruxit, & Draconem inter- fecit. Bis fuit missus in lacum Leonum. Ei quatuor Regna ostensa in visione. Explanavit Balthisari per manum portentum scripta in pariete. Dilexit tempus veteris Messæ, post hebdomadas septuaginta; & ab Angelis de multis futuris eruditur. Mortuus est in captivitate, cum esset annorum centum, & decem, vixitque in summa abstinentia, & con- tinua castitate. De eo mentionem facit Martyrolo- gium Romanum die 21. Julii, dicens: Babylone San- ctus Danielis Propeta: ubi Emin. Gardin. Baronius notat ex S. Epiphano, quod Humatus est in angustia caverna honoribus magnis. Deinde subdit, Kelli- gna S. Danielis, ac trium puerorum sociorum ejus translata esse Alexandriam & Babylone, deinde Venetias: ac Crux etiam S. Danielis Vercellis as- servari. Illud etiam notum dignum addit: Antiquum usum Christianorum fuisse, ut in suis sepulchris inter alia Resurrectionis symbola, Danieli in lacu inter Leonem liberum stantem sculperet; & hujus rei

De Sacrificio Missæ.

in veteribus lapideis sepulchris complura exempla extare.

Osee primus fuit aliorum Prophetarum, & cepit prophetare Anno Mundi 3226. sub initio regni Ozia, seu Azariz Regis Juda, ante initium O- lympiadum, quæ cœperunt anno quinto Ozia. Fuit filius Beer de Tribu Issacar; natus in Beth- lehem ex nobili progenie. Jussus est à Deo sumere sibi uxorem fornicatorem; idem mulierem pu- blicam meretricem, & ex ea filios procreare, ad denotandum fœdum statum Synagogæ, tum etiam gentium ob Idololatriam; à quo omnes liberare, & tanquam sponsam Ecclesiam sibi copulare Chris- tus Dominus passione sua volebat. Prædicavit Osee populo, & reprehendit illum de peccatis suis; præcipue de Idololatria; prænuñtiavit captivitatem, & punitionem totius populi. Vaticinatur Resurre- ctionem Christi tertia die futuram ab ejus morte, cap. 6. vers. 3. Mortuus est in senectute bona, & de eo memoriam facit Martyrologium Romanum die 4. Julii.

Joel fuit contemporaneus Osee. Hic propheta- vit cap. 2. vers. 28. largam illam Sancti Spiritus effusionem, quæ quidem decimo post Domini A- scensionem die, qui erat primus Pentecostes, ce- litus facta fuit, quemadmodum Sanctus Petrus con- testatur, Act. 2. 7. Deinde ipse Joel, qui fuit de Tribu Ruben, multa prædixit de postremo Judi- cii die, de æterna damnatione impiorum, ac San- ctorum beatitudine. De eodem mentio habetur in Martyrologio Romano die 13. Julii.

Amos fuit eodem tempore, quo Osee, & Joel. Pascebat oves, quas relinqueret jussus est à Deo, & prænuñtiare mala superventura populo hebraico ob ejus enormes iniquitates. Prædixit Evan- gelicam futuram Christi prædicationem, vocatio- nem gentium, & affluenciam bonorum virtutum, quibus nunc fruitur Ecclesia Sancta Dei. De- nuntiavit extremum interitum Jerosolymæ à Ro- manis faciendum. Martyrio coronatus est; nam, ut ait Martyrologium Romanum die 31. Martii: Tunc in Palestina S. Amos Propeta, quem A- mias Sacerdos frequenter plagis afflixit; & fi- lius ejus Ozias veste per tempora transiit; qui postea semivivus in patriam decessit, ibidem expira- vit, sepultusque est cum Patribus suis.

Abdias fuit Propeta; sed de tempore, & loco, in quibus prophetavit, tres sunt opiniones differen- tes. Nam alii putant Abdiam fuisse dispensato- rum domus Regis Achab; & cum impia Jezebel quæreret ad necem Prophetas Domini, ipse ab- scondit eos, & clam pavit in speluncis. 3. Reg. 18. 4. & 13. Alii tenent, Abdiam fuisse illum quin- quagenarium Principem, quem Ochozias Rex Israhel, filius Achabi defuncti, misit ad accerendum Eliam. 4. Reg. 1. 13. Alii opinati sunt, fuisse Ab- diam maritum illius pauperulæ viduæ, quæ à cre- ditioribus prefa recurrit ad Elifeum, à quo multi- plicato oleo fuit adjuta. 4. Reg. 4. 1. usque 8. Quid- quid sit fuit Abdias synchronus, & contemporaneus Osee, ut scribit Abulensis super 4. Reg. 15. quæst. 31. & prophetavit adversus Idumæos, ed quod ad- juvissent hostes Judæorum; quorum deinde prædi- xit, transacta captivitate Babylonia, prosperita- tem. De eo Martyrologium Romanum die 19. No- vembrii sic ait: Samaritæ Sancti Abdiæ Propetæ. Sepulchrum ejus in Samaria coruscum multis miraculis visitavit S. Paula ex auctoritate S. Hieronymi, ut notat Tiritius in Præsm. ad Abdiam in fin.

Jonas prophetavit serè ab initio regni Ozia Re- gis Juda, & continuavit usque ad postiora tem- pora Jeroboami secundi Regis Israhel. Fuit natione Gæthæus; & gessit typus Christi, tum quia missus fuit ad gentes prædicare penitentiam; tum ex re- ditu suo die tertia è ventre ceti. Recavit ire in

De Sacrificio Missæ.

G 2 Nini-

Ninivem, sed descendit in Joppen portum celebrem totius Judææ; nunc Jassa dictum, hospitio Sancti Petri, & resuscitatione Thabitæ celebrem, Añ. 9. 40. Inde navigans, orta tempestate à nautis projectus est in mare, & receptus in ventrem ceti magni; à quo fuit tertia die reiectus in littus, inde accessit ad Civitatem Ninive, & prædicavit excidium post 40. dies, nisi ageret penitentiam; ut in ejus prophetia. Vitæ sanctitate fuit illustris, & catalogo Sanctorum adscriptus ut in Martyrologio die 21. Septembris.

60 Michæas ortus est Morasthi viculo de Tribu Juda juxta Eleutheropolim, ætate suppar præcedentibus Prophetis. Invehitur in Idololatriam, & in alia inde enata scelera, tam duratum, quam decem Tribuum; unde utriusque excidium, & captivitatem, his per Assiros, illis per Chaldaeos prænnuntiat, Promisit tamen isdem lætum reditum à Babylonia per Cyrum, & lætorem ex servitute peccati, mortis, & diaboli per Christum, quem prædixit nasciturum in Bethlehem. Occisus gladio Martyr occubuit; & de eo ita legitur in Martyrologio Romano die 15. Januarii: In Judæa SS. Habacuch, & Michææ Prophetarum, quarum corpora Theodosio seniore divina revelatione reperta sunt.

Nahum Propheta, cujus nomen idem sonat ac Nos, nempe consolator; natus in Elkeshi viculo Gadilææ trans Jordanem versus Begabar, in Tribu Simeon; vixit post Jonam annis nonaginta circiter, & renovavit minas Jonæ contra Niniven, quæ sub novis Regibus in priora, immò majora scelera dederat. Sed cum parùm, aut nihil prædicando Nahum proficesset: patienter sustinuit Divina iustitia annis 85, quibus tranfactis expugnata, & excisa fuit à Nabuchodonosore seniore Chaldaeo. Sanctè vixit, & obiit Nahum; & de eo Martyrologium Romanum die 1. Decembris.

Habacuch Propheta oriundus de Tribu Simeon prophetavit post Nahum; antè, vel una cum Sophonia, & Jeremia; & de eo quæstio est disputabilis, an alius fuerit, vel idem cum illo, qui per aerem ab Angelo è Judæa in Babyloniàm traductus prandium tulit Danieli coniecto in lacum leonum? Prædixit excidium Jerosolymæ, & Judææ per Chaldaeos; ac deinde Chaldaeorum everisionem, & Judæorum liberationem per Cyrum, & Persas, & totius humani generis per Christum; cujus natiuitatem, vitam, passionem, resurrectionem, & extremum judicium insigni carmine pangit, ac depingit. Vita sanctè peracta, Sanctorum Catalogo adscriptus legitur die 15. Januarii, & corpus ejus sub Theodosio seniore, ut dictum est, divina revelatione repertum fuit.

Sophonias è nobili prosapia, & Tribu Simeon oriundus, tempore Josiæ Regis Juda, convixit Jeremiæ, & prophetavit ad Judæos, ut reliqua Idololatria, aliisque icleribus, ad penitentiam, & veri Dei cultum redirent, alias inevitabile eorum excidium, æquè ac aliarum nationum prædixit. Vita sanctè traducta obiit, & sepultus est in agro proprio; & adscriptus est Catalogo Sanctorum in Martyrologio Romano die 3. Decembris.

Aggeus secundo Darii Regis anno cepit prophetare; & cum Judæis sub Cyro è Babylonia ubi natus erat, redux Jerosolymam primus ibidem cecinit Alleluia in Templo, quod ipsi maxime, & Zachariæ hortatu restauratum fuit. Principi Zorobabelli fabricam Templi reassumentis promisit Messiam ex ejus stirpe nasciturum; qui ipsum Templum sua presentia, doctrina, & miraculis condecorabit; thronum quoque regni sui supra omnium gentium regna, illis subactis extollet. Fuit eximie innocentia, ac puritatis, ac magno spiritu excelluit in fabrica Templi promovenda adversus Cambyfis Regis Perfarum, atque Samaritanorum contradictiones.

Sanctis est adscriptus una cum Osee Propheta die 4. Julii.

Zacharias oriundus de Tribu Levi Sacerdos, & Doctor populi, synchronus, & coævus fuit, cum quo insudavit pro restauratione Templi. Monuit Judæos, ne Idola, & vitia majorum imitarentur, quorum viderent acerbam punitionem, excidium, & captivitatem. Per hieroglyphica, parabolas, & enigmata prædixit varios eventus Judæis obventuros utque ad Christum; maxime quatuor Monarchiarum successiones, quæ desinerent in Regnum Christi, cujus vitam, ac passionem, penè instar Evangelistæ recensuit. Gravis virtutibus, & ætate obiit in Judæa, lapidatus à populo tumultuante inter Templum jam instauratum, & Altare; ut ait Christus Matth. 23. 35. De eo Martyrolog. Rom. die 6. Novemb. ubi, quod ejus corpus, ipsomet revelante, detectum fuit sub Theodosio Imperatore juniore notat Emin. Gardin. Baropius, in Annalibus ad Ann. 415.

Malachias è Tribu Zabulon post reditum populi è Babylonia, natus in Sogha, instaurato per Zorababell Templo, & florente iterum Synagoga prophetauit; & 1. arguit Judæos ingratiitudinis in Deum tantorum honorum auctorem. 2. Sacerdotes negligentis, & impietatis. 3. Prædixit abolendum Sacerdotium, & Sacrificium Aaronicum; eigne substituendum aliud Eucharisticum, 4. Reprendit Judæos ob repudiatis uxores. 5. Promisit adventum Christi, ejusque Præcursorum Joannem Baptistam, 6. Sterilitatem agrorum nuntiavit ob defraudatas Decimas. Ultimo denuntiavit diem extremi Judicii, ejusque prodromum Eliam, qui reliquias Judæarum convertet ad Christum. Obiit adhuc juvenis, & Catalogo Sanctorum adscriptus est in Rom. Martyrol. die 14. Januar. Hæc brevis de Sanctis Prophetis antiquis, de quibus latius Titinus in Chronica, Sacr. f. 20. Ricciolus in Chronol. Ref. tom. 1. lib. 6. cap. 10. Tornieil, & Salian, in Annalib. ad eorum nomina. Corn. à Lap. in Comment. ad ipsos, & Villiegos in Floræ Sanctor. part. 2. in Vitis prædictor. SS. Prophetarum. Et Emin. Card. de Lauræa in cit. tom. 4. in 3. lib. Sent. disp. 19. num. 166. ubi præter recensitos Prophetas, alios plurimos asserit in Lege Mosaica fuisse his verbis: In Lege scripta præter 18. qui libros scripserunt, alii 16. nominati reperiuntur Prophetæ in textu Sacro, qui aliqua prædixerunt; præter alios innominatos; incipiunt à Moysè usque ad Joannem Baptistam; inter quos 10. septuaginta duo Seniores Moysi assistentes; quibus de Moysi spirita datur, ut prædicarent. Eosdem autem Prophetas inferiores cumulat Barradas in Evang. tom. 1. lib. 5. c. 23. ubi curiosus Lector eos legere, & conspiciere poterit.

In Lege tandem Evangelica innumerabiles existunt Sancti, dono Prophetiæ à Deo ditati. Primus omnium est Christus Dominus, qui cumq; præterita, presentia, atque futura, nec non hominum cogitationes, etiam tamquam homo cognoscebat: ideoque appellatus est pluries Propheta; nempe Luc. 7. 16. Propheta magnus surrexit nobis. Et à Samaritana Joan. 4. 20. Dominus, ut video, ut propheta es tu. Et ab ipsis discipulis Domini. Luc. 24. 19. Fuit Vir Propheta. Immo ipse Dominus de se ipso ait. Non est Propheta sine honore, nisi in patria sua. Luc. 4. 24. Quod quidem probat S. Thom. 3. p. 2. q. 7. ar. 8. Surrex. ibid. disp. 21. scilicet 1. Collegium Salmanticense in Cursu Theolog. tom. 9. qui est primus de Incarnatione trad. 21. disp. 14. ar. 7. & cæteris magis pie, ac doctè Emin. Card. de Lauræa in 3. lib. Sent. tom. 1. qui est de Incarnatione Verbi, disp. 16. ar. 8. p. 4. ac etiam in eod. lib. 3. tom. 4. d. disp. 19. n. 167. Secundus Propheta fuit S. Zacharias Pater Joannis Baptistæ. Tertius ipse S. Joannes Baptista. Quartus Simeon Senex, Quintus S. Joannes Evangelista ob tot, & tantas Visiones, de quibus in sua Apocalypsi. Præter hos autem in sacro textu novi Testamenti pauci vo.

S U M M A R I U M.

et vocantur Prophetae in particulari; sed multi in genere: siquidem Añ. 11. 28. sic habetur: In his autem diebus supervenerunt ad Jerosolymis Prophetae Antichrii; & surgens unus ex eis nomine Agabus significabat per Spiritum famem magnam futuram in universo Orbe terrarum, quæ facta est sub Claudio. Et idem Agabus (qui fuerat unus ex 70. Discipulis Christi; & de quo meminit Martyrologium Romanum die 13. Februarii) cum esset Cæsareæ, habens Zonam Pauli, & alligans sibi pedes, & manus dixit; hæc dixit Spiritus Sanctus; Virum, cujus est Zona hæc, alligabunt in Jerusalem Judæi, & tradent in manus gentium. Añ. 21. 11. Et ibidem cap. 13. i. dicitur: Erant in Ecclesia, quæ erant Antiochie Prophete. Et Divus Paulus scribens ad Corinthios Epistol. 1. cap. 12. vers. 18. ait: quoddam Christum Dominum in sua Ecclesia primam posuit Apolos, secundam Prophetas &c. Et alibi sæpè de Prophetis, qui tunc erant in Ecclesia Christiana mentionem facit; & hoc donum Prophetiæ abundanter diffusum est à Spiritu Sancto inter fideles à primitiva Ecclesia usque ad hæc tempora, ut ex Vitis Sanctorum unicuique manifestè patet.

Corollarii loco posset quis interrogare, quæ de causa dici solet: Quod nemo Propheta acceptus est in Patria sua? Respondetur ob quatuor causas. Prima est, quia si Propheta, quorum nomine veniunt Viri docti, & Sapientes non sint de Prosapia nobili, in sua patria despiciuntur, non ita in aliena. Sic Nazarethani, quia credebant, Christum esse filium Joseph, qui fabrillem artem exercebat, eum spernebant. Secunda est, ob malam inclinationem in vitam in hominibus, magnificandi res exteras, & peregrinas; parvipendendi res domesticas, & suæ Civitatis. Hinc homines advenæ, est mediocri virtutis, æstimantur plurimi; nostrates fumæ eruditionis pro nihilo habentur. Tertia est invidia, quia cives odio habent suos, à quibus se superari in sapientia vident, vel in bonitate. Ita Joseph odio habitus à fratribus, & Christus Dominus à Judæis. Quarta denique causa est aversio, quam homines habent veritati. Omnes Prophetae arguebant homines de peccatis: idcirco quia veritas odium parit, eos populi odio prosequantur; & tot, ac tanti Prophetæ martyres fuerunt. Sic de viris doctis, ac Deum timentibus, quos adhibent Prælati sancti in regimine Diocesum. Hi corrigunt, arguunt, puniunt male viventes: & ab illis implacabili averseione impetuntur. Experientia ejusdem ponderis cum Historia me monuit fecit de hac veritate, de qua abundanter differunt Barradas in Evangel. tom. 2. lib. 4. cap. 13. Titin. in Matth. 13. 57. & Menochius in Soteris part. 3. Centur. 6. cap. 91. ubi hæc pulchra sententia Sancti Augustini lib. 11. super Genes. ad Litteram cap. 14. Invidet par pari, quia ei coæquatur: invidet inferiori majori, quia ei non coæquatur: invidet superiori inferiori, ne ei coæquatur. Et hæc satis de Prophetis.

DECISIO XXVI.

ARGUMENTUM.

De Mulieribus Prophetissis, quæ fuerunt tum in Lege naturæ, scilicet Eva, & Rebecca; tum in Lege Mosaica, nempe Maria Sorore Moysis, Debhora, Rahab, Holda, & Anna Matre Samuelis; tum etiam in Lege Evangelica; videlicet DEIPARRA, Elisabethe ejus cognata, Anna filia Phanuelis, Samaritana, Uxore Pilati, Maria Magdalena, ac aliis Sanctis Mulieribus, fillabusque quatuor Philippi Diaconi. Item de Sibyllis; hoc est Virginibus gentilibus, quæ à Deo dono Prophetiæ ditatæ, Vitam, Mortem, ac Resurrectionem Salvatoris Nostri, ejusque finale judicium vaticinatas sunt.

De Sacrificio Missæ.

- 1 Prophetisse alie fuerunt in lege nature, alie in lege Mosaica, alie in lege Evangelica.
- 2 Eva prima Prophetissa ob tres causas. Et quæ?
- 3 Rebecca fuit Prophetissa. Et cur?
- 4 Rebecca, & Jacob ejus filius ex Revelatione divina primogenituram paternam assecuti.
- 5 Maria soror Moysi Prophetissa.
- 6 Debhora Prophetissa fuit.
- 7 Rahab meretrix inter Prophetissas numerata.
- 8 Holda mulier Prophetissa, regnante Josia Rege Juda.
- 9 Anna mater Samuelis fuit Prophetissa.
- 10 MARIA Virgo, Mater Dei Prophetissa fuit, & Prophetissarum Regina.
- 11 Despara in hac vita an iterum elevata sit ad videndum clari Divinam essentiam?
- 12 MARIA Virgo Mater Dei an in hac vita scripserit Epistolas?
- 13 Elisabeth Mater S. Joannis Baptiste Prophetissa fuit.
- 14 Anna filia Phanuel fuit Prophetissa. Fuit Vidua ab anno 20. usque ad annum 84. Habitabat in cellulis apud Templum.
- 15 Samaritana mulier dono Prophetiæ ditata.
- 16 Samaritana quomodo vocatur? Coronata martyrio. Ejus caput Rome in Basilica Sancti Pauli.
- 17 Claudia Procula Uxor Pilati inter Prophetissas ponenda.
- 18 Pilatus ubi obiit?
- 19 Maria Magdalene, ac alie sancte mulieres Prophetisse.
- 20 Vespere autem Sabbati, quæ lucefit in prima Sabbati. Matth. 28. sensus, & expositio.
- 21 Philippi Diaconi quatuor filie Prophetisse. Earum cellula visitata è S. Paula Romana.
- 22 Prophetiæ dono innumera Sanctæ in lege Evangelica ditata.
- 23 Prophetiæ donum argumentum Sanctitatis.
- 24 Sibylla numeranda inter Prophetissas.
- 25 Sibyllæ quæ, & quot fuerint?
- 26 Sibyllini libri diligenter Rome custodiebantur. Et num. 37.
- 27 Delphica Sibylla quæ, & quando fuerit? Quæ prædixit de CHRISTO?
- 28 Eritræa Sibylla natiuitatem, passionem, mortem, resurrectionemque Christi enuntiavit, ac Judicium finale.
- 29 Cimmeria Sibylla, sive Cumæa, aut Italica quando fuerit, & quæ prophetaverit?
- 30 Samia Sibylla ubi orta? Prædixit triumphum Christi cum palmis Olivæ.
- 31 Cumana Sibylla ubi fuerit? Incarnationem Dominicam vaticinata.
- 32 Hellespontica Sibylla ubi nata? Natiuitatem, & doctrinam Salvatoris prænnuntiauit.
- 33 Lybica Sibylla fuit annis 480. ante Christum. Ejus miracula edixit.
- 34 Persica Sibylla floruit sub Alexandro Magno Prophetizavit baptismum, & predicationem Præcursoris Christi.
- 35 Phrygia Sibylla mortem Salvatoris planxiss.
- 36 Tiburtina Sibyllæ nomen; ejus carmina de Christi Resurrectione, atque Ascensione in Cælum.
- 37 Libri Sibyllini Roma custoditi.
- 38 Libri Sibyllini à Cesare Augusto recogniti.
- 39 Europæa Sibylla prædixit Messiam de Virgine nasciturum.
- 40 Egyptia Sibylla de Christo locuta.

Acti consentaneum est, ut etiam de mulieribus, quæ Prophetiæ dono fuerunt illustris, G 3